National Library 55253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A ON4

THIS PAPER WAS MAILED
TUESDAY, AUGUST 12, 1986

Bibliothèque nationale du Québec 1986

VABA EESTLANE

Second class mail registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL KOLMAPÄEVAL JA REEDEL

Nr. 60 (3256) XXXV aastakäik | Kolmapäeval, 13. augustil 1986 — Wednesday, August 13, 1986 | Üksiknumbri hind 70 centi

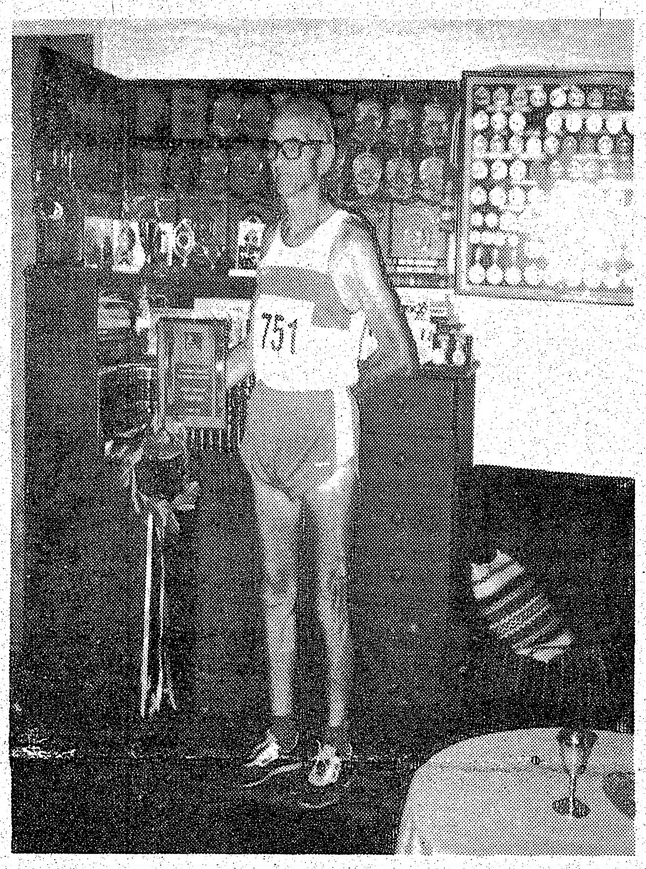

Mastersportlane Karl Trei oma auhindade ja medalite ees. Pikemalt vt. lk. 6.

Harjumaalaste aiapidu Jõekäärul

pühapäeval, 24. aug. 1986, kell 2.00 p.l.

Pääse $11.00

Ettetellimine telefonil 266-3375, 483-0889, 449-6042

Piletite müük Eesti Maja esikus teisip. 12 ja 19. aug. kell 6—8 õhtul.

Nägemiseni Jõekäärul

Harjumaa Koondise juhatus

Musta Lindi Päeva propaganda häirib venelasi

Ottawa saatkonna pressiatashee nimetab seda „alatuks propagandaks"

Musta Lindi Päeva aktsioon on varakult äratanud vastukaja seal, kus seda kõige valusamalt tuntakse — N. Liidu saatkonnas Ottawas. Sealne pressiatashee Igor Lebanov nimetas seda „alatuks propagandaks".

Aktsiooni komitee valmistas ja hakkas levitama etniliste ja antikommunistlike organisatsioonide poolt käendatud $44.000-list programmi, mis esitatakse üle Kanada televisioonis, et osutada tähelepanu Internatsionaalsele Musta Lindi Päevale. TV-programmides soovitatakse 23. augustil kanda musta linti protestiks N. Liidu okupatsiooni vastu raudeesriidetagustes maades.

N. Liidu pressiatashee Igor Lobanov ütles: „See on alatu propaganda. Ma ei saa aru, mis see kõik on."

Meedia programmi on ühe kümnendikuga toetanud National Citizens Coal Coalition ja ülejäänud osa kanada eestlased, lätlased, leedulased, poolakad, ukrainlased, ungarlased, tshehhid, slovakid ja serblased.

Kuulutus-reklaamsaatega alustati esmaspäeval 11. augustil ja see jookseb kuni protestipäevani.

Torontos saadavad programmi CFTO ja CITY TV, aga riiklik CBC keeldus seda vastu võtmast.

Reklaamsaade antakse edasi ka Ottawas ja Vancouveris.

Üks saade algab pildiga: must lint lehvimas pikal okastraadil kui linnud sädistavad ja lapsed naeravad taustal. Äkki sõjaväeüksused marsivad mööda, kelle järel tulevad pildid Hitlerist haakristiga ja Stalinist sirbi ja vasaraga. N. Liidu / natsi-Saksamaa sõpruspakt jagas Euroopa ja laskis Hitleril alustada II maailmasõda. Siis jääb pildile ainult N. Liidu sirp ja vasar ning kommentaator lisab: Hitleri natsid võideti kohutava verehinna eest. Nõukogude kommunism on praegu isegi tugevam. 300 miljonit eurooplast elavad ja töötavad okastraadi taga.

Algatava komitee liikmed on praegu aktiivselt tegevuses teiste etniliste gruppidega ühenduse võtmisel maades nagu Austraalia, Inglismaa, Prantsusmaa, Rootsi ja USA.

Torontos on plaanitsemisel demonstratsioon raekoja väljakul 23. augustil.

Komitee oli protestipäevaks valinud 23. augusti, kuna sel päeval kirjutasid Saksamaa ja N. Liit alla 1939. aastal mittekallaletungi kokkuleppele, kus üheks punktiks oli Balti riikide loovutamine N. Liidule.

Rahvusvaheline Musta Lindi Päev

Tabavad TV-reklaamid meenutamaks kanadalastele Natsi-Saksamaa ja N. Liidu pakti ja jätkuvat N. Liidu okupatsiooni Euroopas

TORONTO — Kaks väljapaistvat TV-reklaami, mida näidati esmakordselt esmaspäeval 11. aug., meenutavad kanadalastele 1939-nda aasta Natsi-Saksamaa ja N. Liidu sõpruslepingut ja jätkuvat nõukogude okupatsiooni osas Euroopas.

Reklaamide valmistamine ja näitamine on tasutud Kanada Musta Lindi Päeva Komitee poolt — Kanada osa rahvusvahelisest liikumisest, mis toimub Kanada algatusel. Enam kui 1000-liikmeline komitee on tunnustatud 11 rahvusliku ja rahvusvahelise grupi poolt. Reklaame näidatakse kahe nädala jooksul kuni Rahvusvahelise Musta Lindi Päevani 23. augustil.

Selle rahvusvahelise liikumise eesmärgiks on meenutada Natsi-Saksamaa N. Liidu pakti 23. augustist, 1939. a. See pakt jagas osa Euroopast kahe türannia vahel ja andis Hitlerile vabad käed II maailmasõja alustamiseks.

„Natsid hävitati tohutute kaotustega, ent N. Liit on tugevam kui kunagi varem," ütles Markus Hess, Rahvusvahelise Musta Lindi Päeva Komitee esimees. „Tänapäeval on enam kui 300 miljonit eurooplast vangis raudeesriide okastraataia taga — 23. augustil me propageerime rahu vabadusega ja mälestame neid, kes on selle kaotanud ning hindame OMA vabadust," ütles Hess.

David Somerville, komitee abiesimees, ütles, et „kui Lääs tahab säilitada rahu koos vabadusega ja õigesti reageerida N. Liidu kommunismile, peab lääneriikide kodanikul olema vähemalt algeline arusaamine kommunismist. Me aitame seda arusaamist süvendada Rahvusvahelise Musta Lindi Päevaga. See on iga-aastane sündmus

(Järg lk. 12)

MUSTA LINDI PÄEV - 23. AUGUST

KANDKE MUSTA LINTI RINNAS, RIPUTAGE LINT MAJA ETTE JA AUTO ANTENNI KÜLGE.

Torontos toimub kell 2 p.l. protestidemonstratsioon Toronto Raekoja ees 23. augustil. Teistes keskustes saab informatsiooni demonstratsioonide kohta kohaliku esindaja käest: **Calgary** — Peeter Leesment, **Halifax** — Jaan Soosaar, **Edmonton** — Myron Spolsky, **Hamilton** — Ivan Kubrak, **Kitchener** — dr. G. Hess, **Montreal** — Katrin Heyduck, **Ottawa** — Ene Shewchuk, **St. Catharines** — Peter Vasarins, **Sault Ste. Marie** — Luule Schmuul, **Sudbury** — Gunnar Saare, **Winnipeg** — J. Kiska ja **Vancouver** — E. Lepnurm.

Musta Lindi Päeva Komitee

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

FREE ESTONIAN

PUBLISHER: Free Estonian Publishers Ltd. 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TEGEVTOIMETAJA: Hannes Oja. TOIMETAJA: Olaf Kopvillem

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Helno Jõe, Olev Träss

TELEFONID: toimetus 444-4823, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 444-4832 avatud esmaspäevast reedeni 9—3-ni

TELLIMISHINNAD Kanadas: ajalehe tariifiga aastas $57.—, poolaastas $32.— ja veerandaastas $17.—, kiripostiga lisandub postikulu — vastavalt $107.—, $57.—, $29.50.

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $77.—, poolaastas $42.— ja veerandaastas $22.—. I klassi posti ja lennuposti hinnad vastavalt — USA $111.—, $59.—, $31.—, mujal välismaal $136.—, $72.—, $38.—.

Aadressi muudatus $1.— — Üksiknumbri hind 70 c.

KUULUTUSTE HINNAD: üks toll ühel veerul: $5.00, esikülgjel $6.—. Kuulutusi võetakse vastu nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 10-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 10-ni. Väljaspool tööaega: Leida Marley 223-0080

Prof. dr. Wilhelm Hahn kõnelemas Heidelbergi ülikooli ees toimunud demonstratsioonil Euroopa Eestlaste IV Laulupeo puhul. Foto: VE

Tüli vilja pärast

Eesti vanasõna ütleb, et tühi kõht toob tüli majja, tänapäeval on aga tekkinud vastupidine nähtus: liigne leiva rohkus põhjustab rahvaste vahelisi pahandusi. Viljasaakide ülejäägid on põhjustanud maailmaturul hinnaalandusi, võistlusi, riiklike toetustega teiste turgude ülevõtmisi ja pahandusi alates farmereist riigipeadeni. Kõikide viljakasvatajate silmad vaatavad lootusega N. Liidu ja Hiina poole, kus miljoneile pole küllalt oma saagist. Õnneks läänemaailmale ei lase kommunistlik riigisüsteem oma põllumajanduslikke võimalusi selliselt kasutada, et nad ise oma rahvast toidaksid.

Teravalt on viljamüügi võistlus puudutanud Kanadat ja Austraaliat, kuna USA müüb N. Liidule ja Hiinale suures koguses vilja odavama hinnaga, kusjuures riik (maksumaksja) maksab müügitehingule peale 400 miljonit USA dollarit. Farmerid olid nõudnud vilja müüki ja riigil polevat olnud muud valikut.

President Ronald Reagani viljamüük põhjustas protesti Kanada peaministri Brian Mulroney poolt, kes näeb selles Kanada farmerite senise turu ebaeetilise võistlusega kahjustamist. Eriti valus järjekorme löök oli see Kanada peaministrile tema vabakaubanduse utoopia rakendamisel, andes vastastele uue põhjuse sellele vastuseisuks.

Aga mitte kõik ameeriklased pole sellega nõustunud. USA välisminister George Shultz mõistis hukka harva tehtud avalikus sõnavõtus president Ronald Reagani vilja pakkumise N. Liidule, öeldes et sellega president reetis Ameerika printsiipe. Eriti arvestades Reagani valitsuse nõukogudevastast seisukohta võitluses poliitilise ja majandusliku vabaduse eest. Shultz iseloomustas olukorda, nagu oleks raskuste korral pööratud selg vabadusele.

Põhjus presidendi nõusolekuks viljamüügile oli olnud eelolevad senaatorite valimised USA põllumajanduslikus piirkonnas, kes nõudsid 3,6 miljoni tonni vilja müümist N. Liidule.

Juba enne presidendi otsust oli Austraalia saatnud märgukirja USA otsuse vastu vilja müügiks ja siis oli Shultz öelnud, et tema arvates sel pole mingit mõtet ja see on ekslik. N. Liit peab neile küll ümestates vaatama, saades madalama hinnaga osta ja kratsivad pead süsteemi üle, mis teeb võimalikuks, et N. Liidu perenaised võivad osta Ameerikas kasvatud vilja odavama hinnaga kui Ameerika perenaised.

Olukorrale saab vaadata ka eriaspektist, mis on omamoodi eetikaga, aga õilsa sisuga. N. Liidu kommunism oleks ammu kokku varisenud kui USA poleks seda alati toetanud. Tugeva N. Liidu riigi on USA ärimehed ja teadlased üles ehitanud. Võibolla on mõnel selline arusaamine, et antikommunismist rääkimine lõpeks kommunismi kokkuvarisemisega, sellepärast tuleb kommunistliku riigi rahvast tugevasti toita, et oleks inimestel füüsiline tasakaal. Tasakaalu hoidmiseks relvastuse alal on ameeriklased andnud N. Liidule aastate jooksul peaaegu kogu oma tehnoloogia.

Kuidas peavad Kanada, Austraalia ja teised põllumajanduslikud riigid oma viljasaagid turustama, kui senine turgude jaotus on kokku varisenud, kas samasuguse riikliku juurdemaksuga väljaviidud viljale? Või ollakse nii kaugel, et varsti maksavad põllumajanduslikud riigid N. Liidule raha, et nende vili ära viiakse?

Euroopa Ühistururiigid, kättemaksuks USA sammule, on kaalutlemas lisa juurdemakse oma nisu ekspordile. Kanada nisuasutuse minister Charles Mayer nimetas seda „idiootlikuks". Euroopa Ühistururiigid peavad seda sammu vältimatuks USA'ga tasakaalu säilitamiseks, kuna USA distabiliseerivat maailma viljaturgu. See samm polevat mitte illegaalne internatsionaalses äritsemises, kuid üldine kokkulepete ja tariifide ning kaubanduse stipuleerimine internatsionaalse turu osas.

HA

MUSTA LINDI PÄEV
23. august 1986.
NÄITAME, ET MEIE EI OLE UNUSTANUD MEIE IKESTATUD KAASMAALASI.

USA valmistub presidendivalimisteks

Vabariiklasist Bush, demokraatidest Hart populaarsuselt esimesed

Ameerika uute presidendivalimisteni jääb veel enam kui kaks aastat, kuid juba nüüd hakatakse koondama tähelepanu võimalikele kandidaatidele ja eelseisvale valimiskampaaniale. „Ameerika Hääle" kesktoimetuse liige Alex Belida vaatleb seda küsimust lähemalt.

1988. aasta presidendivalimiste kampaania kujuneb esimeseks viimase kahekümne aasta vältel, kus puudub uuesti kandideeriv ametis olev president. See on üheks põhjuseks ebatavaliselt suurele poliitikute hulgale, kes taotlevad pääsemist Valgesse Majja. Viimatisema rahvaküsitluse hiljuti avaldatud tulemused näitavad, et asepresident George Bushi peetakse juhtival kohal olejaks seitsme võimaliku kandidaadi hulgas vabariiklikust parteist. Koloraado osariiki esindav senaator Gary Hart, kes taotles 1984. aastal demokraatliku partei ametlikku presidendikandidatuuri, on sama ringküsitluse tulemuste põhjal favoriidiks üheksaliikmelises pretendentide grupis demokraatide poolel.

Mõlemad mehed omavad edemuse oma rivaalide ees — nii avaliku arvamuse ringküsitluse kui ka avalikkuse üldise tunnustuse kohaselt.

Nii mitmedki nende konkurentidest on samahästi kui tundmatud väljaspool oma koduosariike ja valimispiirkondi.

Ülevaate kohaselt kavatseb viiskümmend kaheksa protsenti vabariikilastest valijaist anda oma hääle Bushile. Järgmisel kohal populaarsuse järjestuses on endine Tennessee osariiki esindanud senaator Howard Baker neljateistkümne protsendiga ja kõige viimasel kohal vabariiklaste grupis president Reagani lähedane sõber, senaator Nevada osariigist, Paul Laxalt ainult kahe protsendiga.

Demokratide leeris on Hartil 33 kuni 19-protsendiline edumaa Chrysleri autofirma juhatuse esimehe Lee Iacocca ees,

kes on ütelnud, et ta ei kavatse kandideerida.

Kolmandal kohal on kodanikuõiguste eestvõitleja Jesse Jackson kaheksateistkümne protsendiga.

Kolmekümne kuu vältel kuni 1988. aasta presidendivalimisteni võib aga eeldada paljusid muutusi. Minevikus on saatus olnud sageli karm nendele, keda peeti varakult favoriitideks ja nii mõnedki, kes algul kinnitasid, et neil puudub igasugune kavatsus kandideerimiseks, muutsid hiljem oma meelt. Tegelikult on menetlus, mis viib välja vabariikliku ja demokraatliku partei ametlike presidendikandidaatide selekteerimisele, juba alanud. Michigani osariigis oli hiljuti viimane tähtpäev sooviavalduste sisseandmiseks nendele vabariiklastele, kes soovivad saada oma partei valimispiirkondade delegaatideks. Need isikud aitavad hiljem valida Michigani osariigi delegatsiooni partekongressil, kus tuleb selekteerimisele selle erakonna ametlik presidendikandidaat 1988. aasta valimisteks. See protseduur ei tundu eriti tähendusrikkana ja ei ole ka kuigi keeruline — valimispiirkonna delegaadi kohta taotleja vajab kandidaadiks saamiseks ainult viiteist allkirja ja paljudel ei ole kolmeteistkümnele tuhndele positsioonile üldse vastaskandidaati.

Sellest hoolimata on aga vabariiklaste potentsiaalsed presidendikandidaadid, kaasaarvatud asepresident George Bush pühendanud aega ning raha toetajate hankimiseks nende delegaatide hulgas.

Pressiteadete kohaselt on Bush, konservatiivne Esindajatekoja liige Jack Kemp ja teine võimalik vabariiklasest presidendikandidaat, televisioonis esinev evangelist Pat Robertson, kulutanud sel aastal enam kui pool miljonit dollarit Michigani kampaanias.

Praegu on loomulikult veel vara väärtustada, kas see raha oli otstarbekalt kulutatud või mitte. Aga kindlasti võib ütelda, et sellele lisaks kulutatakse veel miljoneid dollareid ja teostatakse rohkearvuliselt uusi rahvaküsitlusi enne kui ameeriklased valivad 1988. aasta novembris uue Ühendriikide presidendi.

N. Liit huvitatud Kesk-Ida rahust

N. Liidu ametivõimud on huvitatud Kesk-Ida rahukonverentsist. Jordaania, kel on võtmepositsioon ükskõik millises Kesk-Ida olukorra lahendamisel, tegi ettepaneku laiaulatuslikumaks abistamisplaaniks Iisraeli poolt okupeeritud Läänekalda abistamiseks, millega saaks vältida palestiinlaste sellest piirkonnast lahkumist.

Ammani valitsus ütles, et viieaastane abistamisplaan läheb maksma 1.3 miljardi dollarit, kuid lootvat, et see võiks vähendada Iisraeli survet araabia töölistele, tõsta nende väärikust ja tugevdada palestiinlasi okupatsiooni olukorras.

USA ütles, et nad tahavad anda 4.5 miljonit Jordaaniale kasutamiseks Iisraeli poolt okupeeritud maa-alal.

See on esimene selleks ettenähtud summa, aga näitab ainult sümboolselt toetust palestiinlaste heaolu eest.

Poliitilised allikad selles piirkonnas teadsid juba öelda, et PLO on vastu sellisele plaanile.

Mustad lindid müügil Eesti Majas

Musta Lindi Päeval, 23. augustil, rinnas kantavad mustad lindid on müügil Eesti Majas Eesti Abistamiskomitees, „Meie Elus" ja EKN büroos, hinnaga 2 dollarit lint.

Musta Lindi Päeva aktsiooni rahaliselt toetanud kaasmaalased saavad toetajate lindi postiga aktsiooni komiteelt.

Parimad Kalevipoja tundj
Eesti Abistamiskomitee e
Kalevipoja abiõpetaja), M
Maia Linask, Viive Kittas
Imbi Rebane, Mihkel Sch
berg.

Jõekääru laste

„Jõekääre maailmas
kääru suvekodus, mis lõp

Lõpu-näadala kõrgpunktiks ku
nes neljapäeva õhtul toimunud s
vekodu lõpuball, kus valiti Jõekä
ru printsessiks Liisa Novek
printsiks Mart Matsoo. Kandidaa
deks jäid Linda Varve ja Tiia Pi
Kandidaate oli üles seatud viis pa
ri, keda valisid kasvandikud, zh
riisse kuulusid igast tarest ü
kasvataja, Leila Ruberg ja pe
ema M. Alaver.

Reede õhtul toimus pidulik õh
söök Jõekääru perele ja külalis
le, kelleks olid need, kes Jõekää
tegevusele on kaasaaidanud.

**Külalisena viibis õhtusöögil pr
gu Jõekäärul viibiv prof. Sa
pakk, kes siin kirjutab oma u
sõnaraamatut.**

Piduliku õhtusöögi avas lühik
sõnavõtuga Heljo Novek, andes
na Naisseltsi abiesinaisele Mai
Schaerile, kes oma sõnavõtus av
das tänu ja kiitust tehtud töö e
ning nimeliselt kutsus välja Na
seltsi esinaise Heljo Noveku
köögi juhataja M. Alavere, an
üle kimbu roose ja perenais
karbi maiustusi. Roosikimbu
ka suvekodu juhataja dr. Kersti
nask.

Laupäeval kell 11 e.l. saabu
Jõekääru kasvandikud rongkäi
peamaja juures asuvale lipuvä
kule, kus Endel Ruber pidas sü
valt rahvusliku palve,

**mille järele langetati Jõekä
lipp Jõekääru lauluga.**

Kasvandikud võtsid istet p
puu krooni alla, kus neid oot
nende vanemad ja noortesõb
Algas auhindade väljaandmine
lõppsõnade ütlemine.

Esimesena pöördus lühikese
ga asjaliku sõnavõtuga Jõekä
kasvandike, personali ja lasteva
mate poole Jõekääru juhataja
Kersti Linask tänades neid mö
nud suviste päevade eest ja lõp
siis sõnavõtu luuletusega: „M
asi on ilmas püha, mõni puu, n
metsa müha; mõni laul, mis
gub meeles sinu ilusas emake
Mõni vaikselt lausutud sõna,
lest mäletad ainult kõla. Mõni
on ilmas püha, mõni asi, mis
nuks üha".

Naisseltsi abiesinaine Ma
Schaer ütles oma sõnavõtus: „
lis Jõekääru pere, kasvatajad,
vandikud ja külalised. Järjek
selt on suvekodu lõputunnid k
Suvi 1986 on olnud haruld
hea, ilmad päikesepaistelised

oimunud demonstratsi-
Foto: VE

rsuselt esimesed

**kaks aastat, kuid juba
ele ja eelseisvale vali-
elida vaatleb seda küsi-**

e üldse vastaskandidaati.
st hoolimata on aga vaba-
e potentsiaalsed presidendi-
aadid, kaasaarvatud asepre-
George Bush pühendanud
ning raha toetajate hankimi-
nde delegaatide hulgas.

**sitteadete kohaselt on Bush,
ervatiivne Esindajatekoja lii-
ack Kemp ja teine võimalik
riiklasest presidendikandi-
, televisioonis esinev evange-
Pat Robertson, kulutanud sel
al enam kui pool miljonit
rit Michigani kampaanias.**

gu on loomulikult veel va-
ustada, kas see raha oli ots-
lt kulutatud või mitte. Aga
i võib ütelda, et sellele li-
kulutatakse veel miljoneid
id ja teostatakse rohkearvu-
usi rahvaküsitlusi enne kui
iklased valivad 1988. aasta
bris uue Ühendriikide presi-

sk-Ida rahust

**vitatud Kesk-Ida rahu-
õtmepositsioon ükskõik
amisel, tegi ettepaneku
iks Iisraeli poolt oku-
, millega saaks vältida
hkumist.**

adsid juba öelda, et PLO on
sellisele plaanile.

tad lindid müügil
i Majas

sta Lindi Päeval, 23. augus-
nas kantavad mustad lindid
üügil Eesti Majas Eesti Abis-
omitees, „Meie Elus" ja
büroos, hinnaga 2 dollarit

sta Lindi Päeva aktsiooni ra-
t toetanud kaasmaalased
toetajate lindi postiga akt-
komiteelt.

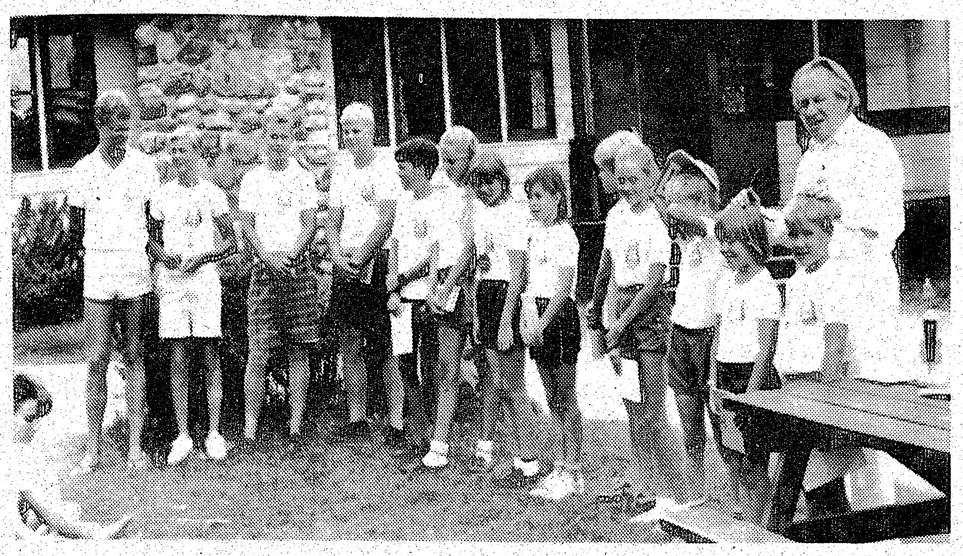

Parimad Kalevipoja tundjad Jõekääru Laste Suvekodus, kellele pandi auhinnad välja Eesti Abistamiskomitee esimehe vahendusel. Pildil vasakult Peeter Pirn (kasvataja ja Kalevipoja abiõpetaja), Märt Matsoo, Erik Küttis, Madis Saks, Peeter McConnon, Maia Linask, Viive Kittask, Kiiri Sandy, Valev Rebassoo, Tiiu Sillavere, Martin Luud, Imbi Rebane, Mihkel Schaer ja mitmesuguste erialade õpetaja ja juhataja Endel Ruberg. Foto: J. Säägi

Jõekääru lastekodus lõppes tegevus

„Jõekääre maailmas on palju, ühtainust meeles pean . . ." Nii kõlas laul Jõekääru suvekodus, mis lõpetas laupäeval, 2. augustil oma käesoleva hooaja tegevuse.

Lõpu-näadala kõrgpunktiks kujunes neljapäeva õhtul toimunud suvekodu lõpuball, kus valiti Jõekääru printsessiks Liisa Novek ja printsiks Mart Matsoo. Kandidaatideks jäid Linda Varve ja Tiia Pihl. Kandidaate oli üles seatud viis paari, keda valisid kasvandikud, zhüriisse kuulusid igast tarest üks kasvataja, Leila Ruberg ja pereema M. Alaver.

Reede õhtul toimus pidulik õhtusöök Jõekääru perele ja külalistele, kelleks olid need, kes Jõekääru tegevusele on kaasaaidanud.

Külalisena viibis õhtusöögil praegu Jõekäärul viibiv prof. Saagpakk, kes siin kirjutab oma uut sõnaraamatut.

Piduliku õhtusöögi avas lühikese sõnavõtuga Heljo Novek, andes sõna Naisseltsi abiesinaisele Maimo Schaerile, kes oma sõnavõtus avaldas tänu ja kiitust tehtud töö eest ning nimeliselt kutsus välja Naisseltsi esinaise Heljo Noveku ja köögi juhataja M. Alavere, andes üle kimbu roose ja perenaisele karbi maiustusi. Roosikimbu sai ka suvekodu juhataja dr. Kersti Linask.

Laupäeval kell 11 e.l. saabusid Jõekääru kasvandikud rongkäigus peamaja juures asuvale lipuväljakule, kus Endel Ruber pidas sügavalt rahvusliku palve,

mille järele langetati Jõekääru lipp Jõekääru lauluga.

Kasvandikud võtsid istet põlispuu krooni alla, kus neid ootasid nende vanemad ja noortesõbrad. Algas auhindade väljaandmine ja lõppsõnade ütlemine.

Esimesena pöördus lühikese, väga asjaliku sõnavõtuga Jõekääru kasvandike, personali ja lastevanemate poole Jõekääru juhataja dr. Kersti Linask tänades neid möödunud suviste päevade eest ja lõpetas siis sõnavõtu luuletusega: „Mõni asi on ilmas püha, mõni puu, mõni metsa müha; mõni laul, mis mõlgub meeles sinu ilusas emakeeles. Mõni vaikselt lausutud sõna, millest mäletad ainult kõla. Mõni asi on ilmas püha, mõni asi, mis meenuks üha".

Naisseltsi abiesinaine Maimo Schaer ütles oma sõnavõtus: „Kallis Jõekääru pere, kasvatajad, kasvandikud ja külalised. Järjekordselt on suvekodu lõputunnid käes. Suvi 1986 on olnud haruldaselt hea, ilmad päikesepaistelised ja soojad, mis on lasknud meie tegevusel hästi korda minna. Oleme korraldanud mitu väljasõitu.

Noored on leidnud enda keskelt palju uusi sõpru ja vana sõprust on uuendatud. Jõekääru vaim on see, mis meid on ühendanud ja mida suvekodu juhataja ja kasvandikud on lastele edasi andnud.

Ma olen kindel, et sel aastal on seda vaimu ja ühtekuuluvuse tunnet palju olnud. Kiitus teile selle suure ja õilsa töö eest! Suur ja vastutusrikas töö on olnud kõigi personalil lastel kõhu-murede eest hoolitsemisel ja alati maitsva toidu valmistamisel. Tänu neile! Ma tänan Naisseltsi juhatuse nimel Heljo Novekit kelleta ei oleks meil seda laagrit olnud, Naisseltsi liikmeid, igal nädalalõpul abiks olnud nii köögis kui mujal. Nad on toite tellinud ja kohale toonud, võileibu valmistanud jne. Eriline tänu kuulub aga teile, armsad lastevanemad, kes olete oma lapsed siia toonud ja meile ka suureks abiks olnud. Palun tehke seda ka edaspidi.

Eesti vanasõna ütleb „igaüks on oma õnne sepp". Kui ise olete enesega rahul ja õnnelik, siis on see rõõm nakatav ja mõjub ka naabrile. Nägemiseni! Loodan teid jälle siin näha järgmisel suvel.

Viige see Jõekääru vaim endaga kaasa ja tooge ta järgmisel aastal rikkumata tagasi. Veelkord hüvasti Naisseltsi nimel".

Ta kutsus nimepidi rahva ette Jõekääru personali ja töötegijad, kellele juhatuseliikmed jagasid välja 1986. aasta mälestuseseme tänutäheks tehtud töö eest: Kersti Linask, Maja Matsoo, Tiiu Kajak, Merike Luud, Eve Rebassoo, Peeter Pirn, Lehho Rebassoo, Markus Silmberg, Peeter Roose, Tiina Pedel, Tiiu Jalakas, Kalev Vallner, Anne Pedel, Silvi Matsoo, Tiia Pihl, Maimu Nõmmik, Endel Ruberg, Linda Varve, Marje Luik, Maimu Purje, Martin Tamm, Meeri Alaver, Helgi Sambla, Maara Sillavere. Aili Rebane, Hele Evert, Kaie Novek, Elle Orav, Siiri Kolga, Elmar Potsepp, Johannes Säägi, Ilmar Kaljurand, Walter Schaer, Voldemar Salurand ja Kersti Randsalu.

AUHINDADE SAAJAID

Järgnevalt toimus auhindade väljajagamine. **Parim ja püüdlikum ujuja 8—10 aastased:** Viive Kittask ja Daniel Schaer, **11—12 aastased:** Katrin Küng ja Marcus Kolga, **13—14 aastased:** Liia Rebane ja Märt Matsoo, **15 aastased:** Liisa Novek ja Erik Silmberg.

Spordiauhinna saajad:

5—6 aastased: Mark Otema ja Lia Kaljurand, **7—8 aastased:** Daniel Schaer ja Julia Massakas, **9—10 a.:** Mart Kaljurand ja Tia Sarapinski, **11—12 aastased:** Toomas McConnon ja Siiri Ling, **13—15 aastased:** Peter McConnon ja Kaia Sööt.

Paremate Kalevipoja tundjatele jagasid välja auhindu selle ala õpetaja Endel Ruberg ja abi Peeter Pirn. Paremad olid Mart Matsoo, Erik Küttis, Madis Saks, Peeter McConnon, Maia Linask (aastate jooksul parim tundja), Viive Kittask, Kiiri Sandy, Valev Rebassoo, Tiiu Sillavere, Martin Luud, Imbi Rebane, Mihkel Schaer. Auhinnad annetas Eesti Abistamiskomitee A. Sepa vahendusel; parim Kalevipoja tundja Maia Linask omas Ilmar Heinsoo kindlustusfirma poolt väljapandud karika.

Parim laskur Laine Rebasoo omas kindlustusfirma H. Lateri karika. Laskmises ja auhinna saajatest järgmises lehes.

Auhinnad väljajagatud, liikus noorterivi oma kasvatajate saatel tarede esisele lippude väljakule, kus neid ootasid arvukas algava spordilaagri kasvandikud ja juhtkond. Siin andis Jõekääru Laste Suvekodu juhataja dr. Kersti Linask Jõekääru parimate soovidega üle spordilagri juhatajale Jaan Schaerile, kes selle tänuga vastu võttis. Selle järele lauldi Eesti hümni, Suvekodu oli lõpetatud ja kell 2 p.l. alustas tegevust eesti keeles ja eesti meeles tulevaste „spordisuurustе" etevalmistamise nädal.

J. S-gi

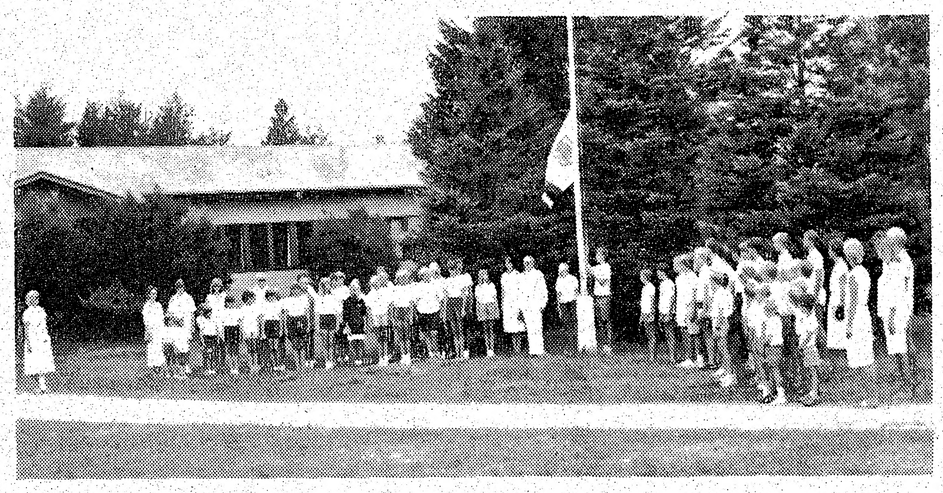

Jõekääru Laste Suvekodu lõpetamise puhul langetatakse Jõekääru lipp Jõekääru laulu laulmisega. Foto: J. Säägi

Näiteid siit-sealt

Sanktsioneerijate võidujooks

Lõuna-Aafrika Vabariigi (LAV) neegrite seast on kerkinud mehed, nagu piiskop Tutu ning ANC (African National Congress) endised ja praegune president — kuid pole leidunud rahvuslikku juhti, kel oleks kõigi mustade polehaid, kuigi Mandela on 23 aastat vangis istunud võitleja, Boesack on suurepärane miitingukõneleja ja Tambo praegu ANC president. Nad peavad oma populaarsust jagama veel mitme suguharu pealikuga, kellest suulu Buthalezi (ca 6 miljonit) on kaalukam.

Keegi pole nimetanud ja võrrelnud samataolist olukorda LAV-s paar aastakümmet tagasi, mil LAV mustadel oli üks kõigi poolt aktsepteeritud ja austatud juht — pealik Albert John Luthuli, kes kogu eluea võitles apartheidi vastu, tegutses misjonärina ja poliitikuna, kes asutas ANC (kuid lahkus sealt, kui see ühing väliste mõjutuste tõttu muutus vägivaldseks). Luthuli tahtis neegritele õigusi saavutada läbirääkimistega, demonstratsoonidega, streikide ja üldse passiivse vastupanu kaudu, nagu Gandhi saavutas Indias. Kuna ta oli agar mees, siis sattus ta kohtu alla, süüdistatuna riigi reetmises. Kuid mõisteti lõpuks ikkagi õigeks.

Tema lesk ütleb (Pretoria News sept. 6/85):

„Minu mees oleks ja mina olen otse haige ja väsinud vägivallast. John töötas parema LAV loomiseks läbirääkimiste teel, mitte pommidega, mida ANC nüüd teeb. Mu meel on väga kurb, kuid mul on heameel, et mu mees pole elus, et näha, mis on saanud tänapäeva ANC-st."

☆

Kui sarnased on need kaks usklikku meest: Tutu ja Luthuli, kes kannavad Nobeli rahuauhinna medalit (1960, 1984) ja kes taotlevad üht ja sama eesmärki — saavutada LAV mustadele ühevääsus. Kuid kui erinevad on nende teed.

Praegune ANC, mida õigustab Tutu, ja mida toetab Nõukogude Liit raha ja relvadega, keeldub igasugusest kokkuleppest valgetega. Terve maailma täiesti ebaloogiline desinvestmendi hüsteeria on viinud LAV valitsuse kimbatusse. Valitsus oli sunnitud lõpetama üle miljoni välistöölise palkamise, naabermaadega kaubitsemise ja nende toetamise. Mitte üksi LAV, vaid kogu Aafrika kontinendi lõunaosa kannatab Lääneriikide rumala õhina tõttu ja on tõugatud vaesusse ja viletsusse. Need riigid tulevad üsna pea Ühendriikide ukse taha, väljasirutatud peodega — anna! Läänemaade pime hüsteeria ei luba märgata, et Tambo räägib juba tööstuste natsionaliseerimisest. Plaanid on olnud ammu valmis . . .

Ründavad kommunistid ei taha mitte kusagil leppeid, vaid oleva süsteemi (ja ka inimeste) hävitamist.

Unistajad lähevad kõrbesse

Statistikud on kindlaks teinud, et maakera „paremal poolel" pole teist rahvast, kes nii suurel mõõdul tarvitaks „lauluõli" kui kanadalased või kanukid. Õlletehased ja viinavabrikud on saanud väga jõukaks ega tea hästi, mida oma suure kasumiga peale hakata. Anda suur osa oma tööviljast riigile maksudena — see on väga meelevastane, nagu me kõik teame.

Nüüd näeme, et Carling O'Keefe (õlu) on ostnud 700 000 aaakrit maad ja Hirma Walker (viin) 1 500 000 aakrit maad teisel pool maakera — Austraalias. (Can. Business 82/2).

Milleks?

Kas kartuli või maisi kasvatamiseks? Kas humalate ja õlleodra farmideks? Kulla ja kalliskivide leidmiseks? Või hoopis õli puurimiseks?

Vastust mul pole.

Eelnimetatud kompaniid pole mitte ainukesed ega ka kõige suuremad unistajad. Nii on Sulpetro (õli) ostnud seal 11 000 000 aakrit ja Silverton (transport, automotion) rentinud 116 000 000 aakrit.

See viimane ala on umbes kümme korda suurem kui Eestimaa.

H. Riga

TÄHELEPANU!

Parkway Baker'i tooteid on nüüd saadaval ka BROADVIEW DELICATESSEN'i äris, 141 Danforth Ave.

Parkway Bakery
127 Manville Rd. Unit 14
Scarborough — Tel. 751-0066

Major Leemani urn paigutati mälestusmüürisse

Möödunud kolmapäeval, 6. augustil hommikul paigutati major Boris Leemani tuhk urniga Peetri kiriku juures asuvasse mälestusmüüri. Praost A. Taul pidas lühema vaimuliku talituse ja plaat asetati hoiukoha ette. Sündmuse juures viibisid kadunu lesk Herta Leeman, EV aupeakonsul Ilmar Heinsoo, konvendikaaslasi ja sõpru.

VALVEARST NÄDALALÕPUL

16. ja 17. augustil
dr. R. Vanaselja, tel. 921-7777

23. ja 24. augustil
dr. R. Pahapill, tel. 921-7777

30. ja 31. aug. ning 1. sept.
dr. T. Maimets, tel. 469-1322

6. ja 7. septembril
dr. A. Rebane, tel. 461-6383

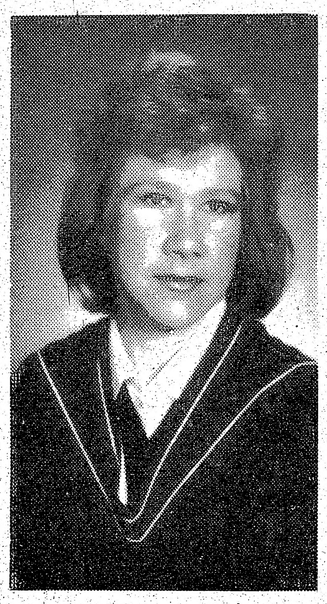

MALLE JÜRIMA-ROMET

Sündinud Torontos 1959. a. Saavutas Ph.D. kraadi 1986. a. Toronto ülikoolis, farmakoloogia osakonnas, kus varem saavutas M.Sc. (1982. a.) ja B.Sc. (1981. a.) kraadid. Malle õpingud olid toetatud Medical Research Council of Canada stipendiumiga. Praegu töötab *omal alal Warner-Lambert Canada*, Inc., saavutades Natural Sciences and Engineering Research Council Industrial Research Fellowship'i. Akadeemiliselt kuulub Korporatsioon Indla'sse.

Viiu Kreem abiellus

Toronto eestlastele hästi tuntud eliitvõimleja, spordtlane, modell ja autor Viiu Kreem abiellus Acapulcos New Yorgi majandustegelase Stephen Gallat'iga. Pulmapidu peeti Kreemide suvekodus, kus vaimuliku laulatustalituse suvekodu Metsakirikus pidas praost em. Oskar Puhm. Külalisi oli USA'st, Mehhikost ja Kanadast. Noorpaar veetsid kolm nädalat Torontos ja asusid Acapulcosse elama.

Teadaanne filatelistidele

Euroopa Eestlaste IV Laulupeo toimkond palub teatada järgmist:

Lisaks laulupeo markidele, postkaartidele laulupeo embleemiga ja eritemplile laulupeo kuupäevaga 26. 7. 1986 ilmusid veel müügile ümbrikud laulupeo embleemiga ja eritemplid 25. 7. 1986 ning 27. 7. 1986 kuupäevadega.

Filatelistidel/huvilistel on võimalik saada ka veel kuni 5 nädalat peale laulupidu ümbrikke ja postkaarte soovitud kuupäeva templiga. Ümbrikke ja postkaarte saab tellida aadressil: Linda Pärtel, Schlesische Str. 49, D-4000 Düsseldorf 1 (Tel. 0211-2108908).

Margistatud ümbrikud/postkaardid tuleb saata suuremas ümbrikus aadressile: Postamt, Postfach 10 71 00, D-6900 Heidelberg 1. Juurde lisada märge, et soovitakse saada: a) Sonderstempel „Europ. Sängerfest der Esten", b) millise kuupäevaga.

Juurde lisada ka margistatud ümbrik tellija aadressiga, milles saksa post tembeldatud saadetisi jälle tagasi saata saab.

Tellijad välismaalt võivad juurde lisada rahvusvahelisi kuponge nõutud väärtuses. Saksa post kleebib siis ise soovituid marke saadetisele. Välismaiseid postmarke saksa post tembeldada ei tohi.

Odava kullahinnaga Lõuna-Aafrika vastu

Kanada kaevandused võivat kannatada, kui USA seaduseelnõu hakkab kehtima, mis annab presidendile võimu müüa kulda kunstlikult tekitatud madalama hinnaga. Madal kullahind kahjustaks Lõuna-Aafrika majandust ja oleks üheks sankstsiooniks selle apartheidi vastu.

PROVIDENT REALTY LTD.
656-0011
REALTOR
695 ST. CLAIR AVENUE WEST, TORONTO, ONTARIO M6C 1B2
Kinnisvaravahendusfirma
Esindaja
Tiina (Nortmaa) Martjak
Tel. kodus 653-0599

HILLSIDE BAKERY
and Delicatessen
2851 Lawrence Ave. E., 261-2238
(Hillside Plaza, Brimley nurgal)
Omanik Ake Saarinen
Värsked saadused iga päev —
Kõik delikatessid saate meilt
Äri avatud: teisip., kolmap. ja neljap. 9—6, reedel 9—7, laup. 9—4.
Esmasp. suletud.

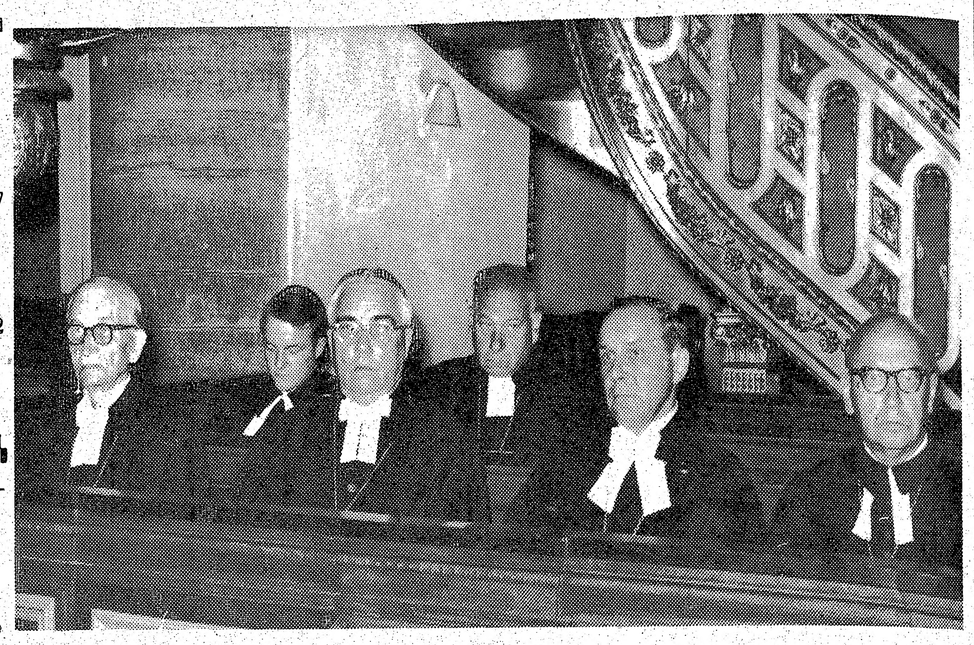

Andres Tauli ordinatsioon 30. juulil 1961 Stokholmis Jakobi kirikus. Pildil esireas vasakult peapiiskop J. Kõpp, piiskop J. O. Lauri, praost dr. J. Taul ja assessor J. Aunver, teises reas 25-aastane ordineeritav Andres Taul ja õp. R. Koolmeister. Kõik sündmuse juures olijad peale isa ja poja Tauli on surma läbi lahkunud.

„Läbi usu peegli"

Praost Andres Taul räägib oma juubeliks valmivast teosest

21. septembril toimub Peetri koguduses sündmus, millega tähistatakse kahte samaaegset juubelit: koguduse õpetaja praost Andres Tauli 50. sünnipäeva ja tema 25-aastast kirikuõpetajaks ordineerimist Stokholmi Jaakobi kirikus. Koguduse juhatus otsustas sel puhul pöörduda koguduseliikmete poole sooviga, et kingituse asemel soodustataks rahalise panusega praost Andres Tauli kirjutatud usulise sisuga teose „Läbi usu peegli" kirjastamist.

„Vaba Eestlane" esitaski vaimulikule küsimuse, kas peale 25-aastast kirikuõpetajana töötamist on aeg tulnud oma jutlustekogu välja andmiseks?

— „Läbi usu peegli" ei ole jutlustekogu. Raamatu pealkiri on võetud apostel Pauluselt: „Nüüd meie näeme nagu peeglis, tuhmilt, aga siis palgest palgesse." Raamat on katse anda ülevaade kiriku õpetusest Jumala kohta. See on tehtud selles teadmises, et käsitledes õpetust Jumalast, meil on intellektuaalsed ja vaimsed limitatsioonid. Ap. Pauluski ütleb, et praegu on poolik mida meie näeme ja mida me tunnetame. Sellegipärast meie ei ole täiesti pimedad ja ma pean seda katset hädasti vajalikuks.

Miks on vajalik kirjutada kiriku õpetusest Jumala kohta? Kas see ei saa küllalt selgeks jutluste kogudest milliseid meil juba rohkesti on?

— Jutlustekogud muidugi, kui need on head, kõnelevad meile Jumalast. Jutlustekogud on aga katkendlikud. Minu eesmärk on anda ülevaade apostliku usutunnistuse alusel, mis algab loomisega ja lõpeb igavese eluga. Kunas te viimati lugesite ehk kuulsite jutlust teemadel — „allaläinud põrgu hauda . . ." ja mis see üldse on? „Sündinud neitsist Maarjast", ja mis tähendus sel õpetusel on? „Ihu ülestõusmist" ja kas keegi veel seda usub? Kas meie ei ole harjunud nüüd kõnelema „ja vaim läheb Jumala juurde taeva?" Ja mis teha kui meie praksis ei ole enam kiriku kõige vanema usutunnistusega aastast 325 kooskõlas? Ja muidugi mind huvitab üle kõige, et mis tähendus sellel tänapäeval on. Raamat ei anna eilseid vastuseid eilseile küsimustele, vaid tegeleb tänapäeva küsimustega.

Aga meil kõigil on juba teatud ettekujutus Jumalast . . .

— Selles see häda seisabki. Meil kõigil on oma individuaalsed arvamused. Minu mõte ei ole avaldada trükis Andres Tauli arvamusi, vaid kiriku õpetust. Iga kristlane on asetatud küsimuse ette, mis on Jumala tahe minu elus. Seda küsimust ei ole aga võimalik vastata enne kui sa vastad küsimusele: Kes on Sinu Jumal? Teadmised Jumalast ei lange meile taevast pähe. Me oleme sündinud eestlasteks, lätlasteks, leedulasteks, meie aga saame kristlasteks, kui meie omaks võtame ristiusu õpetuse ja sellele ja ütleme oma südames ja elus.

Kuidas tulite mõttele püüda anda ülevaade kiriku õpetusest Jumalast?

— Ma olen juba aastaid pidanud loenguid Usuteaduse Instituudis apostliku usutunnistuse üle. Sealt see mõte algas. Aga muidugi ma olen tähele pannud kui erinevad on inimeste mõtted Jumalast ja kui vastuokslikud. Sellepärast pean vajalikuks kirjutada sellel tsentraalsel teemal.

Rooma-katoliku kirikul on vastav instants „Magisteerium", kes valvab katoliku õpetuse üle. Protestantidel see puudub ja sageli iga mees peab ennast võimeliseks targutama Jumala üle. Ma loodan, et minu raamat aitab inimestel oma mõtteid kiriku õpetuse raamkavas hoida. Ja muidugi sellisena aitab ka vale õpetuste ja omapoolsete väljamõeldiste eest kaitsta.

Kas Teie ei karda, et Teid ennast valeõpetuses süüdistatakse kui kellelgil midagi raamatus ei meeldi?

— Kardan küll. Sest seda on juba juhtunud. Aga mul on hea ülevaade kolme suure kiriku õpetusest, tutvusin Saksamaal kolm aastat Lutheri õpetusega, kolm aastat Oxfordis anglikaani õpetusega ja ühe aasta käisin Torontos St. Michaeli ülikoolis, mis on katoliiklik. Ma ütlesin varem, et ma ei levita Andres Tauli õpetust, vaid KIRIKU õpetust. Muuseas, raamatus ma märgin ära, et rooma-katoliku või anglikaani õpetus on erinev Lutheri õpetusest.

Sarnast teost ei ole keegi eesti keeles katsetanud kirjutada, ei Vabariigi ajal ega ka paguluses. Aga kui see aitab teoloogilist mõtlemist arendada ja levitada, siis on see juba iseenesest midagi väärt.

Lõpuks jääb vaid küsida, kust saadakse majanduslikku alust raamatu kirjastamiseks?

— Raamatute kirjastamine on väga kallis toiming. Peetri koguduse juhatus otsustas pöörduda koguduseliikmete poole soovitusega, et kingituse asemel toetatakse rahaliselt nimetatud raamatu kirjastamist. Raamatu suurus on 200 lk ringis ja sellisena küllaltki kulunõudev. Kuigi juhatus on soovinud teha sellest Peetri koguduse poolset sünnipäeva tähistavat kingitust, ei tähenda see sugugi mitte, et teised usulise ja vaimuliku raamatu sõbrad ei võiks sama teha. Koguduses on raamatufondi asjaajamise oma kohustuseks võtnud nõukogu laekuriabi Villem Noolandi, kelle nimele tuleb toetus saata või üle anda.

Leide arheoloogilisel kaevamisel Tartus

Tartu Ülikooli tulevase õppehoone krundilt Lätte tänavas on arheoloogiliste kaevamistega saadud huvitavaid leide. Maja nr. 5 õuelt tulid välja Tartu keskaegse elamu säilmed. Hoone on ehitatud enne Liivi sõda. Tellised on praegugi suured ja punased. Ühest nishist leiti reliikvia — kuldbrokaadiga ümbritsetud kassi pealuu. Leidude hulgas on samuti värvilise metalli sulatuskolde jäänuseid, rauaräbu ja muud.

Kaevamisel leiti keskaegne valamu, rohelised portreekahlid ja nende tükid. Kividel on Rootsi kuningas Gustav II Adolf ja kuninganna Kristiina kirjutised. Leiti ka ripatseid, nõelatükke ja muud.

Toeta allkirja andmisega vaatleja staatuse nõudmist Eesti Vabariigile ÜRO's

Lugejakiri

Tehti kõik Eesti lipu EXPO'le viimiseks

Eesti riigilipu ülesseadmise tao
lus Vancouveris algas juba möödu
nud aastal, kui asus tööle Vancou
veri Eesti organisatsioonide poo
moodustatud komitee eestlaste es
nemiste korraldamiseks EXPO'
Sai kasutatud kõik võimalused, mi
meil saadaval koos lätlastega, e
seda läbi viia. Eesti lipu küsimu
oli meil kõikidel tugevasti süda
mel, alustati raha korjamisega, e
lipu ülesseadmisega seoses oleva
kulud katta. Kui kohalik provints
valitsus andis eitava vastuse, pöö
dus käesolevate ridade kirjutaj
EKN'i esimehe Laas Leivati pool
paludes teda koos konsul I. Hei
sooga astuda kiires korras samm
Ottawa keskvalitsuse juures lo
saamiseks. Minu teada tehti se
kõik, mis vähegi võimalik, ku
kahjuks jäeti ka nende palve rahu
damata. SELLE KOHTA TU
MEILE VICTORIAST AMETLI
VASTUS, KUS TOONITATI OTTA
WA KINDEL EITAV HOIAK. Vi
mane sai ette loetud VES'i erako
ralisel peakoosolekul kirjatoimet
ja L. Indla poolt. Kõikide pettumu
oli suur. Eesti lipp sai aga koo
Kanada lipuga heisatud siiski, ku
gi ainult Kirikufondi hoone juurd
mida Mart Laanemäe, kui ta mi
te pime ei ole, siiski peaks olem
näinud.

On aastaid taotletud Kanada v
litsuse ametlikku tunnustust Ees
Vabariigile, isegi Eesti ja Läti ko
sulitele pole antud täis-õigusi sii
ni. EKN'i väga tõhusa töö tõt
olevat viimaste küsimus praeg
kaalumisel välisministeeriumi
Kahju, et Mart Laanemäe Vanco
verist kritiseerib meie keskorgan
satsiooni tööd ilma faktiliste alu
teta. Tuleks ikka olukordade tag
põhja enne uurida, kui hakata a
vustama, selleks on muuhulg
tarvis kohustust ja kodutööd. Ka
juks ei olnud Mart Laanemäe v
mast ilmselt mitte teinud.

E. Lepnur

89 lippu Expo-l

**Täienduseks Mart Laanemäe l
gejakirjale Eesti lipu väljapanek
asjus Expo'l võin lisada, et seal
väljas 89 lippu. Nende hulg
Kanada ja provintside lipud,
osavõtva riigi lipud ja ülejäänud
mitmesuguste suurettevõtete ni
korporatsioonide lipud, kel on o
paviljonid. Riigid, kes oma pav
joni ei ole, ei saa ka oma lip
mitte välja panna.**

AS

OVER 50 YEARS OF
HOG
Chev Ol
5000 Sheppard Ave. E., Sca
PAUL
Müük
Tel. 291-505

C. OTTWA
Ravimtaimed, tervislikud to
sõbralik teenindamine eesti
300 Danforth Ave., Toronto

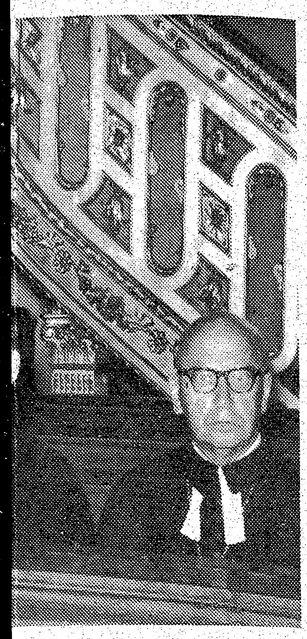

kobi kirikus. Pildil esireas
. J. Taul ja assessor J. Aun-
R. Koolmeister. Kõik sünd-
lahkunud.

hivast teosest

**llega tähistatakse kahte sa-
50. sünnipäeva ja tema 25-
kirikus. Koguduse juhatus
a, et kingituse asemel soo-
d usulise sisuga teose „Läbi**

ariigi ajal ega ka paguluses. Aga
ui see aitab teoloogilist mõtlemist
rendada ja levitada, siis on see
uba iseenesest midagi väärt.

Lõpuks jääb vaid küsida, kust saadakse majanduslikku alust raamatu kirjastamiseks?

— Raamatute kirjastamine on vä-
a kallis toiming. Peetri koguduse
uhatus otsustas pöörduda kogudu-
eliikmete poole soovitusega, et
ingituse asemel toetatakse raha-
iselt nimetatud raamatu kirjasta-
nist. Raamatu suurus on 200 lk
ingis ja sellisena küllaltki kulu-
õudev. Kuigi juhatus on soovinud
eha sellest Peetri koguduse pool-
et sünnipäeva tähistavat kingitust,
i tähenda see sugugi mitte, et tei-
ed usulise ja vaimuliku raamatu
õbrad ei võiks sama teha. Kogu-
uses on raamatufondi asjaajamise
ma kohustuseks võtnud nõukogu
aekuriabi Villem Noolandi, kelle
himele tuleb toetus saata või üle
anda.

Leide arheoloogilisel kaevamisel Tartus

Tartu Ülikooli tulevase õppehoo-
ne krundilt Lätte tänavas on ar-
heoloogiliste kaevamistega saadud
huvitavaid leide. Maja nr. 5 õuelt
ulid välja Tartu keskaegse elamu
säilmed. Hoone on ehitatud enne
Liivi sõda. Tellised on praegugi
suured ja punased. Ühest nishist
eiti reliikvia — kuldbrokaadiga
mbritsetud kassi pealuu. Leidude
hulgas on samuti värvilise metalli
sulatuskolde jäänuseid, rauaräbu ja
muud.

Kaevamisel leiti keskaegne vala-
nu, rohelised portreekahlid ja nen-
le tükid. Kividel on Rootsi kunin-
gas Gustav II Adolf ja kuninganna
Kristiina kirjutised. Leiti ka ripat-
seid, nõelatükke ja muud.

**Toeta allkirja andmisega
vaatleja staatuse nõudmist
Eesti Vabariigile ÜRO's**

Lugejakiri

Tehti kõik Eesti lipu EXPO'le viimiseks

Eesti riigilipu ülesseadmise taotlus Vancouveris algas juba möödunud aastal, kui asus tööle Vancouveri Eesti organisatsioonide poolt moodustatud komitee eestlaste esinemiste korraldamiseks EXPO'l. Sai kasutatud kõik võimalused, mis meil saadaval koos lätlastega, et seda läbi viia. Eesti lipu küsimus oli meil kõikidel tugevasti südamel, alustati raha korjamisega, et lipu ülesseadmisega seoses olevad kulud katta. Kui kohalik provintsivalitsus andis eitava vastuse, pöördus käesolevate ridade kirjutaja EKN'i esimehe Laas Leivati poole, paludes teda koos konsul I. Heinsooga astuda kiires korras samme Ottawa keskvalitsuse juures loa saamiseks. Minu teada tehti seal kõik, mis vähegi võimalik, kuid kahjuks jäeti ka nende palve rahuldamata. SELLE KOHTA TULI MEILE VICTORIAST AMETLIK VASTUS, KUS TOONITATI OTTAWA KINDEL EITAV HOIAK. Viimane sai ette loetud VES'i erakorralisel peakoosolekul kirjatoimetaja L. Indla poolt. Kõikide pettumus oli suur. Eesti lipp sai aga koos Kanada lipuga heisatud siiski, kuigi ainult Kirikufondi hoone juurde mida Mart Laanemäe, kui ta mitte pime ei ole, siiski peaks olema näinud.

On aastaid taotletud Kanada valitsuse ametlikku tunnustust Eesti Vabariigile, isegi Eesti ja Läti konsulitele pole antud täis-õigusi siiani. EKN'i väga tõhusa töö tõttu olevat viimaste küsimus praegu kaalumisel välisministeeriumis. Kahju, et Mart Laanemäe Vancouverist kritiseerib meie keskorganisatsiooni tööd ilma faktiliste alusteta. Tuleks ikka olukordade tagapõhja enne uurida, kui hakata arvustama, selleks on muuhulgas tarvis kohustust ja kodutööd. Kahjuks ei olnud Mart Laanemäe viimast ilmselt mitte teinud.

E. Lepnurm

Sportlaagri juhtkond ja kasvandikud kuulavad laagri juhataja Jaan Schaeri ja abijuhataja Valdeko Noveki korraldusi peale laagri avatalitust. Foto: J. Säägi

Mitt'i stipendium eesti arstiteadlasele

Abielupaar Johann ja Marta Mitt'i mälestusfondist on määratud 6000-kroonine (ca $1200) stipendium närvihaiguste eriarstile Jaak Neimanile tema doktori väitekirja lõpetamiseks, teataba advokaadifirma Ervin Pang Stokholmis kui fondi valitseja.

Jaak Neiman uurib oma doktori väitekirjas mõningaid prostanoidide poolt vahendatud mehhanisme esmases hemostaasis, millel võib olla tähtsus vereringehäirete tekkimisel.

Donaatorite eesmärgiks oli toetada nooremaid eesti keelt valdavaid arsititeadlasi nende õpingutes ja uurimustes. Jaak Neiman vastab nendele fondi tingimustele. Akadeemiliselt kuulub ta Korp. Fraternitas Estica ridadesse.

89 lippu Expo-l

Täienduseks Mart Laanemäe lugejakirjale Eesti lipu väljapaneku asjus Expo'l võin lisada, et seal on väljas 89 lippu. Nende hulgas Kanada ja provintside lipud, 44 osavõtva riigi lipud ja ülejäänud on mitmesuguste suurettevõtete ning korporatsioonide lipud, kel on oma paviljonid. Riigid, kes oma paviljoni ei ole, ei saa ka oma lippu mitte välja panna.

AS

Ameeriklased pooldavad tähtede sõda

NEW YORK — Pooled ameeriklastest toetavad USA presidendi Ronald Reagani tähtede sõja plaani, aga paljud kasutaksid meelsamini raha konventsionaalsetele relvadele. 52 prots. arvasid, et raketitide kaitsesüsteem maailmaruumis on vajalik vastukaaluks nõukogude ähvardusele.

Sportlaager '86 algas

138 osavõtjat teises sportlikus laagris

Pärast Jõekääru Laste Suvekodu tegevuse lõppemist algas samas Sportlaager '86 Eesti ja Kanada lippude heiskamisega.

Sportlaagri juhataja oma avasõnavõtus ütles: „Kallid spordinoored ja lastevanemad, oleme siia tulnud, et olla koos terve nädal ja õppida siin mitmeid spordialasid. Paljudele on siinolek esmakordne.

Teie ja teie vanemad mõistavad, et sport on tähtis tegur teie tervisele, teeb teid tugevaks ja vastupidavaks terveks eluksajaks. Seda näeme meie oma vana-sportlastest — masteritest.

kes on sportinud kogu eluaja ja spordivad praegugi ning kõik on tugeva tervisega.“

Edasi rääkis ta spordialadest, võistlustest, koosmängust ning huvist selle vastu, mainides, et spordiinstruktorid ja kasvatajad ei taha teile vägisi midagi peale sundida, vaid teil peab selleks tahet olema. Kui seda ei ole, siis on siin olemine asjata aja raiskamine.

Ta mainis, et paremate noortele kasvandikkudele ja tagajärgede saavutajatele on korporatsioon Rotalia välja pannud igale vanuseklassile auhinnad,

eriti neile, kes iseloomustavad sportlase vaimu oma eeskujuliku käitumisega ja aõivalmidusega teiste vastu.

Ta tutvustas nimepidi spordilaagri juhatust, kelleks on: V. Novek, T. Orav, I. Kaljurand, V. Holmberg, T. Romet, Malle Jürima-Romet, Toomas Saar, Kati Kütti. Siia kuluvad veel järgmised spordiala instruktorid, kasvatajad ja teised tegelased: Mati Veskimets — tennis, dr. Jaan Roos, Peeter Tiidus — kergejõustik, Martin Tamm „tervishoiu inspektor“, köögi juhataja Maimu Schaer oma abilistega. Kokku 138, nendest 35 instruktorit ja juhtkonnaliiget, 8 köögi personalis ja 95 kasvandikku.

Lõpuks luges ta palve järgmiste sõnadega: „Kallis Taevaisa, meie noored ja vanemad, instruktorid ja kasvatajad palvetame Sinu ees, et see nädal, mis ees oleks õnnerikas, õpetlik ja sõbralik. Taevane isa, valva meie üle, hoia ära kurja, õnnetused ja paha meel. Too meile kõike head, et saame olla siin Sinu looduses Jõekääru Sportlaagris.“

Noored võtsid istet tare juurde mäenõlvakule, kus fotograafid pildistasid,

laagri juhataja ja abijuhataja Valdeko Novek andis selgitusi laagri korra üle, kuna instruktorid andsid juhiseid oma spordialade kohta.

V. Novek lausus, et see siin ei ole mitte rividrilli laager, ega ka karistuslaager vaid spordi õppelaager, kus peab olema iseenese kord ja valitsema eesti keel. Laagri juhataja täiendas veelgi: „Siinne keel on eesti keel, kui kellelgi on arusaamatusi, siis pöördugu oma kasvataja või instruktori poole. Arutati veel mitmeid päevakorrapunkte ja asjasse puutuvaid probleeme.

J. S-gi

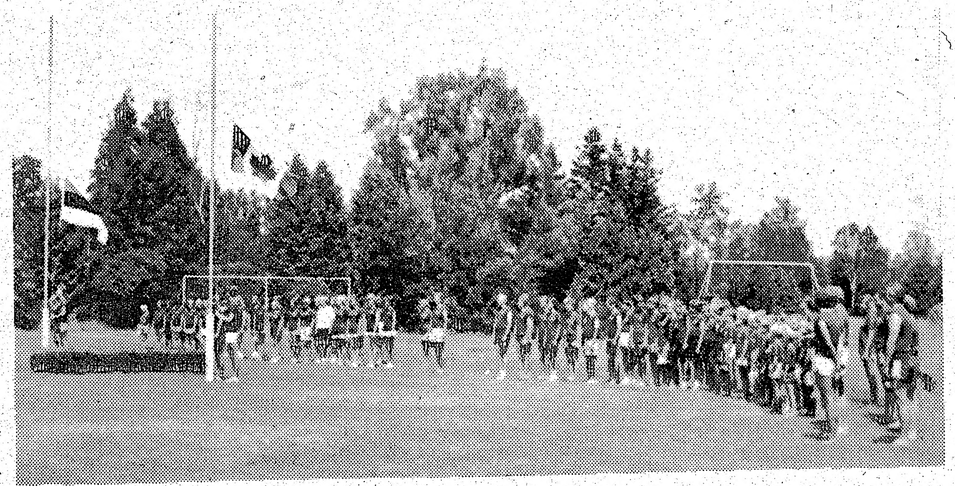

Sportlaager '86 avatakse lippude heiskamisega. Foto: J. Säägi

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE

HOGAN GM

Chev Olds Limited

5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9

PAUL JUTTUS

Müük ja rentimine

Tel. 291-5054, kodus 423-5716

C. OTTWAY HERBALIST

Ravimtaimed, tervislikud toiduained ja vitamiinid. Nõuanne ja sõbralik teenindamine eesti rohuteadlase A. Toigeri poolt.

300 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N6 — Tel. 463-5125

Soovitakse

MÖBLEERITUD TUBA

keeduvõimalusega alates 24. augustist kuni 30. aprillini. Soovitav allmaaraudtee läheduses.

Kirjad: Fred Ambel, 41 Royal York Blvd., Sault Ste. Marie, Ont. P6A 5K9. Tel. 705-759-1551.

„VABA EESTLANE"

on vabade eestlaste häälekandja.

CARSTENS

Art & Gifts

Taani käsitöö-äri

Saadaval kõik D.M.C. lõngad, samuti käsitöömaterjale Taanist.

Külastage meid! Leiate kõike, mida vajate käsitööks.

2217 Danforth Avenue (ida pool Woodbine Subway'd)

Telefon 690-1897

Avatud: 10—6, esmaspäeviti suletud

SPORT

Anu Kaljurand võitis juunioride maailmameistrivõistlustel hõbemedali

Ateenas peetud juunioride maailmameistrivõistlustel esines tublilt Eesti noor 17-aastane keskkooli õpilane Anu Kaljurand, kes tagajärjega 6.46 saavutas hõbemedali kaugushüppes. Esikoht läks 6.70-ga idasakslasele Patricia Billele.

Eestlaste kaksikvõit odaviskes

N. Liitu meistrivõistlustel, mis olid samal ajal valikvõistluseks Euroopa meistrivõistlustele, olid edukad Eesti odaviskajad, kusjuures Marek Kaleta ületas esmakordselt 8 sentimeetriga Heino Puustet, tagajärjed vastavalt 82.00 ja 81.92. Mõlemad said oma parima tulemuse teisel viskel. Teistel odaviskajail polnud midagi vastu panna ja eestlased said ilusa kaksikvõidu. Sellele võiks lisada, et vana odaga on H. Puuste nimel N. Liidu rekord. M. Kaleta 82.00 on tema isiklik rekord.

Eesti rekord kümnevõistluses

Mai lõpul Tartus toimunud mitmevõistlejate meistrivõistlusel püstitas uue Eesti rekordi Sven Reintak 8232 punktiga. Üksikalade tulemused olid: 100 m 10,9, kaugus 7.20, kuul 14.82, kõrgus 2.04, 400 m 50,2. Teisel päeval 110 tõkkeid 14,4, ketas 44.64, teivas 5.10, oda 61.36 ja 1500 m 4.26,2.

Teistkordselt 10-võistlusel startiv Andrei Nazarov kogus 8001 punkti (10,7 — 7.39 — 12.83 — 2.13 — 50,1 — 14,3 — 39.24 — 4.20 — 67.80 — 4.29,4). Kolmas oli Tiit Pahker 7945 punktiga.

Mullu oli V. Külvet 8132 punktiga maailmatabelis 20-nes.

Erk

Spordimärkmeid

N. Liidu tennise karikavõistlustel Tallinnas võitis Eesti meeskond Usbekistani meeskonda 3:1. Ain Suurthal võitis A. Shkrõli 6:4, 7:5, Aivo Ojasalu S. Ivanovi 6:4, 6:0. Teet Rätsep J. Ijevlevi 6:2, 6:3, ainult Mart Polakene kaotas 5:7, 2:6. Eestlased võitsid veel ukraina meeskonna ja pääsesid finaali.

Karl Trei - Canadian Athlete of the Meet

Kanada masterite lahtised kergejõustiku meistrivõistlused Sherbrooke'is, Quebecis

Käesoleva aasta masterite kergejõustiku meistrivõistlused viis läbi Sherbrooki ülikooli sporditoimkond, 1., 2. ja 3. augustil, ülikooli eeskujulikul staadionil. Korraldajate ja kohtunikena toimusid ülikooli spordisektsiooni liikmed ja noored üliõpilased väga täpselt ja asjatundlikult.

The Able Travel Ltd. annetas pilet järgmisele meistrivõistlustele 1985. aastal suure rändauhinna ja teised vähemad auhinnad. Auhind antakse välja masterite 10-masterite meistrivõistluste ergutuseks, millele lisanduvad veel lennuvõistluse punktitabeli alusel kõige kõrgema punktide arvu saavutanud võistlejale. Võitjat nimetatakse „The Canadian Athlete of the Meet".

Lisaks eelmistele auhindadele annetas Sherbrooki ülikool oma jäädava auhinna võitjale.

Auhindade üleandmine toimub vana kreeka kombe kohaselt. Esiteks asetatakse loorberipärg pähe ja seejärele antakse auhinnad kätte. Seekord langes see auhindade hulk Karl Trei'le, kellele see tuli täiesti ootamatult. Ime võib siiski juhtuda.

Nelja Toronto eesti mehe saavutused: kuldmedaleid 15, hõbemedaleid 7, pronksmedaleid 1 ja 1 neljas koht.

Karl Trei, 75—79 kl.: 300 m tõkkejooks 68,59 sek. I koht ja uus Kanada rekord; 80 m tõkkejooks 18,08 I koht; 100 m jooks 16,89 III koht; kõrgushüpe 1,17 I koht; kaugushüpe 3.66 I koht; kolmikhüpe 7.89 I koht; odavise 27.92 I koht; kettaheide 26.82 I koht; kuulitõuge 8.39 I koht. Kokku 8 kulda, 1 pronks.

Valden Sadul 60—64 kl.: 100 m tõkkejooks 19,59 I koht; 300 m tõkkejooks 52,28 I koht; 800 m jooks 2.37,66 I koht; 400 m jooks 1.06,56 II koht; 1500 m jooks 5.22,69 II koht; kaugushüpe 4.34 II koht; kolmikhüpe 8.73 II koht.

Art Jaago 60—64 kl.: kuulitõuge 12.01 I koht; raskuheide 10.82 I koht; vasaraheide 32.20 I koht; odavise 35.54 I koht; kettaheide 35.98 II koht; kaugushüpe 4.21 IV koht. Kokku 4 kulda ja 1 pronksmedal.

Uno Limit 65—69 kl.: 1500 m jooks 6.09,10 II koht; 5000 m käimine 29.30,0 II koht.

Kanada Masterite klubidevaheline võistlus toimub York ülikooli staadionil 6. septembril. Erakordselt suureks ja jõuliseks on kasvanud Scarborough klubi, peame kõik reservid väljatooma, et meie käes olevat rändauhinda kaitsta.

K. T.

Võidukad eesti mastersportlased, pildil vasakult Uno Limit, võistluse parim sportlane Karl Trei, Valden Sadul ja Art Jaago Sherbrooke'is peetud võistlustel.

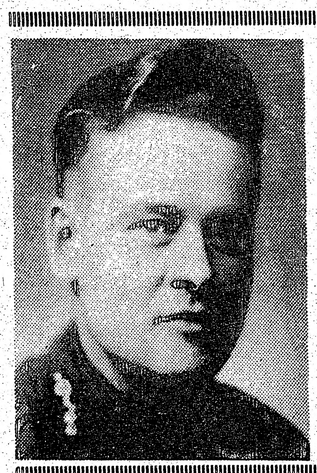

Tulid, olid ja põgenesid

Kui venelased hävitasid Eesti iseseisvuse

6.

Silmates minu abikaasat näitas ta käega tema poole. Ka nendelt ei saanud ta vist mingit halba informatsiooni. Meile jäi aga teadmata, mis see politrukk poistelt nõudis olgugi, et abikaasa ühelt hästi tuntud poisilt, nimega Misha seda nõudis. Ta andis vastuse, et midagi iseäralikku ei nõudnud.

Endises ohvitseride kasiino söökla toimus mingisugune pidulik kokkutulek koos nooremate, keskmiste ja vanemate juhtidega, kohal olid ka poliitilised ohvitserid oma abikaasadega. Peale sööki oli kohvi koogiga. Kuna vene daamid olid alles hiljuti Venemaalt tulnud, siis oli nende rõivastus väga tähelepanuäratav, kuid näitasid et öösärkides ka kooki süüa ei osanud. Küll proovisid noa ja lusikaga, aga kõige kodusem oli ikka käega suhu pista, sõrmed muidugi korralikult puhtaks lakkuda.

☆

Varsti Eesti Vabariigi-aegne kaitsevägi formeeriti ümber. 2. Diviisi Suurtükiväe Grupist moodustati 625. kergesuurtükiväe polk, asukohaga Laura alevik, Laura mõis ja ümbrus, kuna polgu kolmas divisjon paigutati Pankovitsa mõisa. Polguülemaks oli määratud kol. Tamm, polgu staabiülemaks kapt. Kald, abiks mereväest juurde toodud kapt.-major N. Valge, majandusohvitseriks kapt. Maremäe ja vet.-arstiks vet.-major Jõeste. Kolmanda divisjoni ülemaks kapt. V. Olvet ja abiks hiljem isamaa reeturiks osutunud kapt. V. Jaek. Mind määrati divisjoni patarei veebliks. Ei tea miks, päris ime, sest Lauras, kus asus polgu laatsaret oli veterinaar-personalist puudus, seal oli vet.-major Jõeste kahe Ratsarügemendi juures kuuekuulise vet.-velskerite kursuse lõpetanud ajateenijaga.

Elu Pankovitsas ei olnud lihtne. Sinna oli kokku toodud mitmesugustest väeosadest personali. Üks üleajateenija kapral oli siia toodud Tapalt, endisest Soomusrongi rügemendist. See oli omapärane mees, ta mängis ajateenijatega raha peale kaarte, kirus punaväe korda, kuid temaga ei juhtunud midagi. Söögisaalis — kolm ajateenijat seadsid silkudele tuletikkudest jalad alla ja protesteerisid kehva toidu pärast. Need mehed viidi minema ja keegi ei kuulnud neist enam midagi.

Siin algas ka see õige mahv. Päeval õppused, rividrill ja õhtul peale sööki, rahvamajas poliitilised tunnid kogu divisjonile. Rahvamajja tuli meeskond viia rivikorras ja ikka lauluga. Küsisin poistelt: „Mis lauluga meie täna sinna läheme?" Vastuseks naerdi: „Ikka Katjushaga!" Muidugi. Katjusha viisil, kuid oma sõnadega. Mis sõnad, enam ei mäleta. Küll need olid niisugused, et politrukk päris minult aru, et mis laulu meie laulame. Vastasin „Katjusha" laulu. Tema vastu, et see ei olevat õige laul. Vastasin: „Poistele meeldib väga see viis, kahjuks ei oska nad veel sõnu." „Õpetage sõnad neile selgeks ja laulge siis." Ei olnud parata, sõnad tulid selgeks õppida.

Kui sõnad olid käes, siis poisid otse karjusid seda laulmise asemel, aga pahandusi enam ei olnud. Muid laule meie enam ei laulnudki ega õppinudki, vaid ikka ja alati Katjushat.

Pärast õhtust loendust märkasin, et peale rivitult laskmist kadusid kaks venelast kiiresti uksest välja. Läksin nendele järele ja nägin, et nad sosistasid midagi politrukiga. Mina ei kartnud nende sosistamist, sest olin juba küllalt õppinud ettevaatlik olema ja oma suud õiges „suunas" pruukima.

Olin meestega hädas. Keda nädala lõpul Petserisse linna lubasin need ei tulnud õigeks ajaks tagasi ja 36-tunnilise loaga oli asi veelgi hullem; mõni ilmus tagasi koguni päev hiljem. Mis teha? Kui kandnuks neid ette karistamiseks või politruk sellest saanuks kuulda, siis poleks minul enam kuigi mugav, kuid poistel võiks päris halvasti minna.

Õppekavasse tuli igal päeval üks poliittund, kus venelasest politruk seletas poistele maailmast ja maast, kuid aru said sellest mõned üksikud Petserimaa venelased. Politrukk teadis seda, et sõdurid tema juttu ei mõista ja tuli minu juurde suure, laia näoga, rääkides mulle, et mina olevat määratud poliittunni andjaks. Vastasin, et mina ei tea poliitikast midagi ja pealegi ei oska mina olla kooliõpetaja. Sain vastuse: „Ah teie, seltsimees ei taha poliitilist õpetust anda." Vastasin, et mina ei tea poliitikast midagi. „Kirjutan teile mida tunnis räägite," oli kategooriline vastus. Polnud parata, nüüd olin veel politruk ka.

Kui mina seda ettekirjutatud rämpsu poistele seletama hakkasin, siis paljud olid tõsised ja mõtlesid, et nüüd on ka minust saanud kommunist. Olin hädas ühe rohkem arenenud sõduriga, kes alati midagi küsis, — mõnikord esitas lubamatuidki küsimusi. Kord oli politruk unustanud andmast minule tunnis räägitava ja ütles, et räägigu neile midagi, sest midagi teie ikka teate. Kui ma tundi läksin, siis ütlesin, et täna ei antud mulle tunni kohast teksti ja ma pidavat teile omast peast rääkima. Kuna ma midagi teile rääkida ei tea, siis räägime vähe üldisest olukorrast ja punaväe distsipliinist ning teie võite mulle esitada küsimusi. Sama poiss, kes varem esitas kriukaid küsimusi, küsis nüüd minu käest Venemaa sotsiaalolukorra kohta teateid. Vastasin: „Mina ei tea, ei ole seal käinud ega elanud, kui see teid väga huvitab, siis küsige politrukilt, tema peaks teile õige vastuse andma.

Peale tundi kutsusin poisi oma juurde ja ütlesin temale: „Kui teie minule veel niisuguseid küsimusi esitate, siis löön teie kõrvad üles! Teadke, et mina ei ole politruk ega selle asetäitja vabatahtlikult vaid sunnitud." Noormees ei esitanud minule enam ühtki niisugust küsimust, mis oleks mõlemale võinud ohtu tuua.

Sama noormehega kohtusin Saksa okupatsiooni ajal Tallinnas, ta teenis poliitilises politseis. Temaga oli huvitav vestelda. Ta mainis, et nemad arvanud, et minust on saanud kommunist või sabas sõrkija, kuid peale selle, kui teie lubasite minul kõrvad üles lüüa, siis oli meile selge, mis mees teie olete. Varsti tuli Tallinnast põgeneda ja ma ei kohanud enem kunagi seda kaasteenijat.

Ega selline poliittunni andmine ainult III divisjonis juhtunud, nii oli see igal pool kus oli vene keele oskajaid. Lauras, polgu staabi juures langes selle ohvriks üks ohvitser, kes oli teisest väeosast polgu koosseisu toodud.

(Järgneb)

Kõ

Muljeid Hamburgi Kon

Rahvusvaheline P

Meeleolu Hamburgi arvaras ja moodsas kongresside hallis on mõneti pidulik nagu suurte kokkutulekute avamisel ikka. Pidulik, kuid mitte just ootusärev, sest seekord ei ole oodata mingit sõnade duelli, verbaalset vägikaikavedamist. Seda võib ehk tulla Rahvusvahelise PEN Klubi 49. kongressi edasises käigus, siin on aga ainult rahulik, kombekohane tseremoonia. Esireas istuvad Lääne-Saksa Liitvabariigi president, Hamburgi linnapea, kirjanikeorganisatsiooni juhtkond; kaugemal külalisi kõigilt mandritelt — koguarvult 400 ümber. Oodata on tervitusi, julgustavaid ja tunnustavaid sõnu. Jah, võibolla see parandamatu pühakutepõrmustaja Günter Grass, kes New Yorgis väitis, et Ameerika kodututе olukord olevat hullem kui vangidel Nõukogude Liidu sunnitöölaagrites, ütleb nüdki midagi jahmatama panevat, aga tema kõneleb alles kõige viimasena.

Aga mis see nüüd on? Kas noorukk, kes astub esimesena kõnepulti on tõesti mingi teadustaja? Selleks on ta nagu liiga lohakalt riides. Mida ta räägib? Saksa keelega juba kaua harjumatud kõrvad ei püüa sõnu nii kiiresti kinni. Ja nüüd sammub ka mõningaid teisi lavale rullides lahti pikad loosungiplakatid. Kohe ei taipa ka seda, mida nendega püütakse väljendada, aga midagi on kahtlemata korrast ära. Seda ei ole avatseremoonia ametlikus kavas ette nähtud. Kas tulevad nüüd kuskilt politseinikud ja ajavad segajad minema, loovad korra majja? Aga korravalvureid ei ole üldse kuskil lähedal ja esialgu ei juhtu midagi. Milles siin asi ikkagi seisab?

Tshernobõl! Kongressi arutusli kuks põhiteemaks on uuema ajalo kajastus kaasaegses kirjanduses j Tshernobõli tuumakatastroof o ajaloo üks kõige värskemaid ilmin guid. Kirjanduses ei ole see ve jõudnud peegelduda, kuid siin, ki janike rahvusvahelisel kongress on ta kontvõõrana kohal. Tegemis on aktivistidega, kes protestiva tuumareaktorite rajamise vast Lääne Saksamaale ja nende d monstratsiooni teravik suundub k halviibiva linnapeale ühenduse tuumavastaste meeleavaldajate hi jutise vahistamisega siinsama Hamburgis.

Volitamata sõnavõtjal lastak oma kaebuse põhijooned kuuld vaks teha ja alles seejärele võta Lääne-Saksa PEN Keskuse esime Martin Gregor-Dellin noorukilt s na ja ütleb, et olgu kuidas o aga kongress peab ikka päevakc ras edasi minema. Demonstrand plakatitega, millel on päris kä dalt sõnastatud lipukirjad, jääv aga poodiumile seisma kõige eda se taustana. Neid ei sega keegi ka nad ise ei karju vahele ega pu kedagi häirima. Rahutoimeli protestimeeleavaldus, päris i päevane nähe. Sellised asjad on mokraatlikus ühiskonnas üsna i enesestmõistetavad.

Aga see muudab järgneva na pisut antiklimaatiliseks. Valgep ne liitvabariigi president Richa von Weizsacker tunnustab, et k janikud nagu Kafka (ikka see v timatu, kulunud võrdlus Kafka on mõistnud inimhinge keerdkä märksa paremini kui poliitik Kirjanik võib olla oma loomin

ema punktide arvu saavutanud
ejale. Võitjat nimetatakse
Canadian Athlete of the
..
saks eelmistele auhindadele
as Sherbrooki ülikool oma
va auhinna võitjale.
hindade üleandmine toimub
kreeka kombe kohaselt. Esi-
asetatakse loorberipärg pähe
ejärele antakse auhinnad kätte.
ord langes see auhindade hulk
Trei'le, kellele see tuli täiesti
matult. Ime võib siiski juhtu-

elja Toronto eesti mehe saa-
sed: kuldmedaleid 15, hõbe-
aleid 7, pronksmedaleid 1 ja
ljas koht.
arl Trei, 75—79 kl.: 300 m
ejooks 68,59 sek. I koht ja
Kanada rekord; 80 m tõkke-
18,08 I koht; 100 m jooks
III koht; kõrgushüpe 1,17
ht; kaugushüpe 3.66 I koht;
ikhüpe 7.89 I koht; odavise-
2 I koht; kettaheide 26.82 I
kuulitõuge 8.39 I koht. Kok-
kulda, 1 pronks.
alden Sadul 60—64 kl.: 100
õkkejooks 19.59 I koht; 300
õkkejooks 52,28 I koht; 800
ooks 2.37,66 I koht; 400 m
s 1.06,56 II koht; 1500 m
s 5.22,69 II koht; kaugushüpe
II koht; kolmikhüpe 8.73 II

rt Jaago 60—64 kl.: kuulitõu-
2.01 I koht; raskuheide 10.82
ht; vasaraheide 32.20 I koht;
vise 35.54 I koht; kettaheide
8 II koht; kaugushüpe 4.21
koht. Kokku 4 kulda ja 1
ksmedal.
no Limit 65—69 kl.: 1500 m
s 6.09,10 II koht; 5000 m käi-
e 29.30,0 II koht.

anada Masterite klubidevaheli-
võistlus toimub York ülikooli
klionil 6. septembril. Erakord-
suureks ja jõuliseks on kasva-
Scarborough klubi, peame
reservid väljatooma, et meie
olevat rändauhinda kaitsta.

K. T.

ütlesin, et täna ei antud mulle
ni kohast teksti ja ma pidavat
omast peast rääkima. Kuna
midagi teile rääkida ei tea, siis
ime vähe üldisest olukorrast ja
aväe distsipliinist ning teie või-
naulle esitada küsimusi. Sama
s, kes varem esitas kriukaid
musi, küsis nüüd minu käest
emaa sotsiaalolukorra kohta
eid. Vastasin: „Mina ei tea, ei
seal käinud ega elanud, kui
teid väga huvitab, siis küsige
trukilt, tema peaks teile õige
use andma.
eale tundi kutsusin poisi oma
rde ja ütlesin temale: „Kui teie
ule veel niisuguseid küsimusi
ate, siis löön teie kõrvad üles!
dke, et mina ei ole politruk
selle asetäitja vabatahtlikult
sunnitud." Noormees ei esi-
ud minule enam ühtki niisugust
imust, mis oleks mõlemale või-
ohtu tuua.

ama noormehega kohtusin
sa okupatsiooni ajal Tallinnas,
eenis poliitilises politseis. Tema-
oli huvitav vestelda. Ta mainis,
nemad arvanud, et minust on
nud kommunist või sabas sõr-
a, kuid peale selle, kui teie luba-
minul kõrvad üles lüüa, siis
meile selge, mis mees teie ole-
Varsti tuli Tallinnast põgeneda
ma ei kohanud enem kunagi se-
kaasteenijat.
Ega selline poliittunni andmine
ult III divisjonis juhtunud, nii
see igal pool kus oli vene keele
ajaid. Lauras, polgu staabi juu-
langes selle ohvriks üks ohvit-
kes oli teisest väeosast polgu
osseisu toodud.

(Järgneb)

kirjandus • kunst • muusika

Muljeid Hamburgi Kongressilt (1)

Rahvusvaheline PEN ja väljendusvabaduse kontrastid

Meeleolu Hamburgi arvaras ja moodsas kongresside hallis on mõneti pidulik nagu suurte kokkutulekute avamisel ikka. Pidulik, kuid mitte just ootusärev, sest seekord ei ole oodata mingit sõnade duelli, verbaalset vägikaikavedamist. Seda võib ehk tulla Rahvusvahelise PEN Klubi 49. kongressi edasises käigus, siin on aga ainult rahulik, kombekohane tseremoonia. Esireas istuvad Lääne-Saksa Liitvabariigi president, Hamburgi linnapea, kirjanikeorganisatsiooni juhtkond, kaugemal külalisi kõigilt mandritelt — koguarvult 400 ümber. Oodata on tervitusi, julgustavaid ja tunnustavaid sõnu. Jah, võibolla see parandamatu pühakutepõrmustaja Günter Grass, kes New Yorgis väitis, et Ameerika kodutute olukord olevat hullem kui vangidel Nõukogude Liidu sunnitöölaagrites, ütleb nüdki midagi jahmatama panevat, aga tema kõneleb alles kõige viimasena.

Läti PEN Keskuse delegaat Stokholmist, luuletaja Juris Kronbergs (vasakul) ja leedu näitekirjanik dr. Algirdas Landsbergis, kes esindas Kirjanikud Eksiilis PEN Keskust. Foto: Vaike Külvet

Aga mis see nüüd on? Kas nooruk, kes astub esimesena kõnepulti on tõesti mingi teadustaja? Selleks on ta nagu liiga lohakalt riides. Mida ta räägib? Saksa keelega juba kaua harjumatud kõrvad ei püüa sõnu nii kiiresti kinni. Ja nüüd sammub ka mõningaid teisi lavale, rullides lahti pikad loosungiplakatid. Kohe ei taipa ka seda, mida nendega püütakse väljendada, aga midagi on kahtlemata korrast ära. Seda ei ole avatseremoonia ametlikus kavas ette nähtud. Kas tulevad nüüd kuskilt politseinikud ja ajavad segajad minema, loovad korra majja? Aga korravalvureid ei ole üldse kuskil lähedal ja esialgu ei juhtu midagi. Milles siis asi ikkagi seisab?

Tshernobõl! Kongressi arutuslikuks põhiteemaks on uuema ajaloo kajastus kaasaegses kirjanduses ja Tshernobõli tuumakatastroof on ajaloo üks kõige värskemaid ilminguid. Kirjanduses ei ole see veel jõudnud peegelduda, kuid siin, kirjanike rahvusvahelisel kongressil on ta kontvõõrana kohal. Tegemist on aktivistidega, kes protestivad tuumareaktorite rajamise vastu Lääne Saksamaale ja nende demonstratsiooni teravik suundub kohalviibiva linnapeale ühenduses tuumavastaste meeleavaldajate hiljutise vahistamisega siinsamas Hamburgis.

Volitamata sõnavõtjal lastakse oma kaebuse põhijooned kuuldavaks teha ja alles seejärele võtab Lääne-Saksa PEN Keskuse esimees Martin Gregor-Dellin noorukilt sõna ja ütleb, et olgu kuidas on, aga kongress peab ikka päevakorras edasi minema. Demonstrandid plakatitega, millel on päris käredalt sõnastatud lipukirjad, jäävad aga poodiumile seisma kõige edasise taustana. Neid ei sega keegi ja ka nad ise ei karju vahele ega kipu kedagi häirima. Rahutoimeline protestimeeleavaldus, päris igapäevane nähe. Sellised asjad on demokraatlikus ühiskonnas üsna iseenesestmõistetavad.

Aga see muudab järgneva nagu pisut antiklimaatiliseks. Valgepäine liitvabariigi president Richard von Weizsacker tunnustab, et kirjanikud nagu Kafka (ikka see vältimatu, kulunud võrdlus Kafkaga) on mõistnud inimhinge keerdkäike märksa paremini kui poliitikud. Kirjanik võib olla oma loomingus kompromissitu, kuid poliitikas kipub kompromissi puudumine viima vastu vägivallale. Kirjanikul ja poliitikul on teineteiselt nii mõndagi õppida ja nendevahelist silda tuleb pidada ülimalt tarvilikuks. Kõigiti ümmargune jutt. Sobivad ja sündsad sõnad avamise puhul, aga kõike seda leplikkust ja optimismi näib nagu varjutavat Tshernobõli kollitav meenutus.

Kui kõnejärg jõuab Günter Grassi kätte, rullivad protestijad oma loosungid kokku ja kõnnivad minema, nagu ette teades et kõne kujuneb pikaks ning keeruliseks. Tegelik põhjus seisab aga muidugi selles, et Grass on „oma mees", tuumavastaste protestijate üks peamisi idoole. Günter Grass, tänapäeva Saksamaa silmapaistvaim kirjanik oma „Plekktrummi' ja teiste teostega, ning samaaegselt tunnustatud skulptor, võitleb innukalt võidurelvastumise vastu. Ta oponeerib kommunismile, kuid on samaaegselt vastu ka Lääne materialismile, milles ta näeb demokraatia vaenlast. Nõukogude Liidus oleks temasugune erimeelne ehk kuskil sunniöölaagris, vaimuhaiglas või sundpagenduses, kuid siin demokraatlikul Lääne-Saksamaal trükivad ajalehed tervikuna ta küllaltki radikaalse kõne, teda intervjueeritakse peaegu igal õhtul televisioonis. Valitsusele ei saa Grass eriti meelepärane isik olla juba kas või seepärast, et ta ikka ja jälle kaldub rõhutama Saksamaa sõjasüüd, väitma et Hitleri fiaskost ei ole midagi õpitud. Valitsus aga muidugi ei kontrolli massiteavet, et saa midagi parata, et Grass on intellektuaalide hulgas populaarsem kui president Weizsacker. Ja siin saalis istuvad nad rahulikult kõrvuti, mõõdukas president ja kärameelne, pidevalt piipu popsutav kirjanik. Presidendil seisab ees ametireis Inglismaale kuninganna külalisena Buckinghami palees. Grass aga ütleb ajakirjanikele, et ta kavatseb minna mõneks ajaks Berliinist Indiasse elama, otse Kalkutta vaeste hulka, kus ühiskond olevat tema väitel dünaamilisem ja vaimselt tervem kui tänapäeva Saksamaal, mis hakkavat talle üha võõramaks muutuma.

Vaba inimene, vaba kirjanik! Iseenesestmõistetav Lääne elanikele, kuid võõras ja kindlasti kadedust tekitav neile, kes on kohale tulnud totalitaarsetest maadest ja sunnitud esinema oma rezhiimide ruuporitena. Kuigi palju neid Hamburgi kongressil ei ole. Tavaline esindus Bulgaariast, kelle igat sõna ja sammu näib kontrollivat luuletaja Liliana Stefanova. Kümmekond Ida-Saksamaalt, paar-kolm esindajat Ungarist. Väljaarvatud idasakslased, kelle kokkupõrked oma rahvuskaalastega Lääne poolel hiljem kohati üsna kärarikkaks muutuvad, eelistavad teised suuremalt osalt vaikida, toimida vaatlejaina sellises kogus, mis üha silmapaistvamalt hakkab muutuma kirjanike inimõigustekaitse organisatsiooniks. Ülemaailmses ulatuses on praegu umbes 350 kirjanikku vangistuses ja seda mitte mingi kuritöö sooritamise pärast, vaid seetõttu, et nad oma loomingus söandasid järgneda südametunnistuse häälele, väljendada kas või nõrkagi protesti rõhumise vastu. Kõige rohkem on selliseid vangistatuid Euroopas — 97, enamus nendest Nõukogude Liidus ja Moskva meelevalla alla kuuluvates piirkondades. Kuid neid leidub ka Aasias, Aafrikas, Lähis-Idas, Kaug-Idas, Ladina-Ameerikas ja mujal. PEN'i Kirjanikud Vanglas Komitee, mis tähistab Hamburgis oma kahekümne viiendat astapäeva, on juba aastaid kõige aktiivsemaks organiks selles kogus ja komitee esimees, nüüd Ühendriikides elunev briti kirjanik ja Solzhenitsõni monumentaalse biograafia autor Michael Scammell ütleb:

„Kahjuks on võitlus kirjanike vabaduse eest nüüd veelgi vajalikum kui veerandsada aastat tagasi. Ülesannete suurenemine ei ole aga komiteele mingiks edu tunnuseks. Otse vastupidi. Rahuldust saaksime tunda vaid siis kui vangistatud kirjanike arv hakkab niivõrd vähenema, et komitee tegevuse järele puudub edasine vajadus ja see võib oma töö lõpetada."

PEN'i Kirjanikud Vanglas Komitee töötab tihedas kontaktis kõigi rahvusvaheliste inimõigusekaitse organisatsioonidega ja nagu Scammell ütleb, on esmajoones suudetud pakkuda moraalset abi. PEN'i keskused mitmetes maades on võtnud vangistatud kirjanikke oma auliikmeteks ja Inglise PEN'i sellekohases nimistus on nüüd ka eestlane Mart Niklus. Ta ei ole küll otseselt kirjanik, kuid ornitoloogi ja esseistina siiski sellesse kategooriasse kalduv. Tema on praegu ainus eestlane PEN'i Kirjanikud Vanglas Komitee nimekirjas. Lätlasi on selles 2 ja leedulasi 8. Kõige innukamalt on vangistatud kirjanike abistamisel osalenud Rootsi, Prantsuse, USA, Inglismaa ja Lääne-Saksamaa PEN Keskused — seda esmajoones ehk oma soodsamate majanduslike võimaluste tõttu.

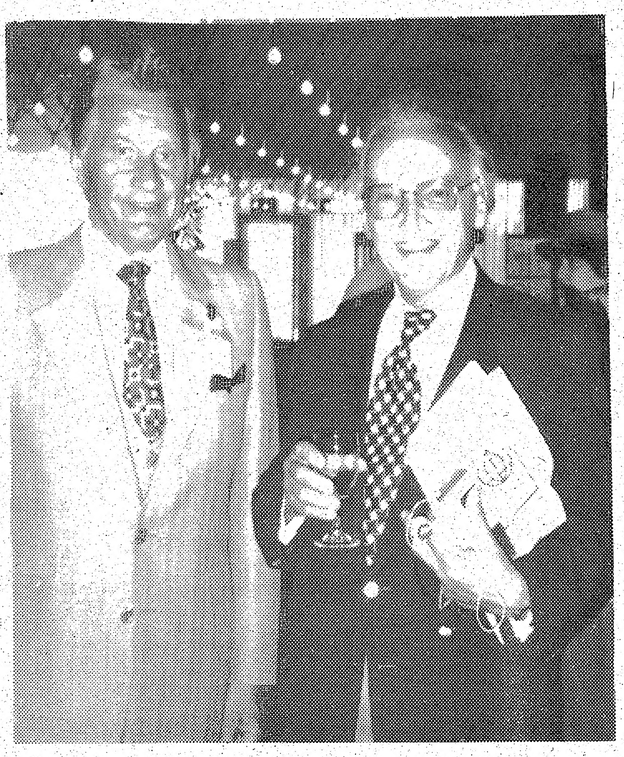

Rahvusvahelise PEN Klubi uus president Francis King (paremal) ja Eesti PEN Keskuse sekretär Ilmar Külvet. Foto: Vaike Külvet

Ja järgmisel õhtul istume Hamburgi soliidses Thalia teatris kuulates kuidas saksa näitlejad loevad katkendeid üheteistkümne hukatud, praegu vangis viibiva või sealt hiljuti pääsenud kirjaniku loomingust. Nende hulgas on ka Läti poeet Gunars Freimanis, Lääne-Saksa PEN Keskuse hoolealune ja ukrainlanna Irina Ratushinskaja. Teised on Filipiinidelt, Kuubast, Lõuna-Aafrika Vabariigist, Mehhikost, Vietnamist, Türgist ja palestiinlaste asumisalalt, näitamaks, et kirjanike vaenamine ei piirdu ainult ühe teatava piirkonna ega ideoloogiaga. Esinemiste taustaks teatrilaval on hiiglaslikuks suurendatud lehekülg Kirjanikud Vanglas Komitee aruandest, mille teksti muudavad ähmaseks trellide siluetid. Dekoratsioon on süngelt, sümboliseerivalt must-valge. Tekstist läheb nii mõndagi kõrvust-mõtteist mööda, sest kõik toimub saksa keeles ja näitlejad ei ole just kõige hoolikamalt harjutanud. Väljudes aga kumisevad veel kaua meeltes sõnad ühe vangi kirjast, kes kirjeldab oma tundeid esmakordselt teada saades, et PEN Klubi on hakanud ta hooldajaks: „Ma ei ole enam üksi. Ma olen siiski keegi!". Ja meenuvad ka Rahvusvahelise PEN Klubi uue esimehe, briti kirjaniku Francis Kingi sõnad avakõnes: „Meie organisatsiooni ülesandeks ei ole mingi ideoloogia eest võitlemine. Me peame võitlema kirjanike eest, mil iganes nad satuvad raskustesse, ükskõik kelle poolt põhjustatult."

Rahvusvahelisel PEN'il, mida kunagi kalduti samastama vaid seltskondliku klubiga, intellektuaalse jututoaga, on nüüd siiski kindlalt defineeritav missioon.

(Järgneb)

Ilmar Külvet

Toimetusele saadetud kirjandus

USURÄNDUR nr. 2 — 1985. Võõrsilviibivate Eesti Baptistide ajakirjas on avaldatud F. Mangsi „Surmast ellu", K. Raidi „Armide kõne", H. Elleri „Võidu saladus", K. Raidi „Vaatlusi ja võimalusi", mis käsitleb ajakirja saamislugu lugejaile lähendamiseks, A. Roosi „Võitjad ja kaotajad", „Juutide Jeruusalemm sajandite vältel", „Piibli küsimuste vastused", sünnipäevade, tähtpäevade ja mälestuskirjutised, teated usuelust ja eesti baptistide kogudustest Vancouveris ja Torontos. Vaimulikku luulet Taimi Proosi, Renate Vilbaste, Asta Aleanderi, Aino J., A. Tetermanni, P. Auväärti loomingust.

USK JA ELU nr. 4. (51) — 1985. Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku väljaandes on avaldatud Gregorios Naziazosese „Kristuse sünnipäeva puhul", luuletus „Hingedepäeval", Raissa Kõvamees „Halenaljakalt lõppenud kirikusõit", „Issanda ristimine (suure veepühitsemise palvest), juhtkiri. „Miks nii hilja?", David Papp „Viinis õigeusu õhkkonnas", Liidia Altosaar „Mälestuskilde isa ülempreester Nikolai Raagist", kiri Siberist „Olge tänulikud kõige eest", „Eesti kaupmees ja Leipzigi kirik" lugejakiri, koguduste uudiseid Austraaliast, Inglismaalt, New Yorgist, Stokholmist ja Torontost, tähtpäevakirjutisi, järelhüüdeid ja kultuurifondi toetajad. Teksti vahel rohkesti fotosid.

RAHVUSLIK KONTAKT, 2 (110) 1986 — Seekordses Rootsi Eestlaste Esinduse väljaandes on järgmised artiklid: „Isiklik vastutustunne — ühtekuuluvuse alus" — sisserännuminister Anita Gradini kõne Eestival'86 rongkäigul Malmös, „Auraamat Vabadusfondi annetajatele" — Kalju Jõgi, „Lõuna-Rootsi suurpäevad" — Mai Raid, „Mõtteid ühest haruldasest näitusest" — Alur Reinans, „Kiri isale" — Aivi Tõnissoo, „Inimõiguste labürindis — Heino Riga, „Prof. dr. Hans Kauri 80 — prof. Ole A. Seather, „Gorbatshovi jüngrid" — Jüri Adila, „Procrustese säng — Johan Kangur, „Me saadame teid täna Leningradi" — Karl Eerme, „Uus Eesti Kodu Norrköpingis" — J. Arø.

Vancouveri Eesti Rahvatantsijate rühm. Foto: Leida Marley

„Järvemetsa 30" avati suvekuumuses

„JÄRVEMETSA" — Kraadiklaas näitas 30 Kanadas tarvitusel olevat Celsiuse kraadi, kui avati Ameerika Ühendriikide eesti skautide ja gaidide juubelilaager „Järvemetsa 30" Lakewoodis.

Kanada noorte esindusüksus Torontost, olles harjunud selle suvise vihmase ja tujuka kliimaga Ontarios, oli üllatunud, leides eest kuuma ja kuiva New Jersey ilma. Meie skaudid ja gaidid olid jõudnud kohale lennuteel paar tundi enne avamise tseremoonia algust. Uudne transpordisüsteem Torontost, bussiga Buffalosse, sealt õhuteel Newarki ja viimane 75-kilomeetrine teeosa autodega laagriväljakule oli kahandanud sõiduaega poole võrra, kuid nõudis mitmeid ümberistumisi. Kas sellist reisi korrata tulevikus USA'sse sõites või jääda tavalise, kuid palju pikemaajalise bussisõidu juurde Torontost Lakewoodi on küsimus, millele kaasasõitjad ei osanud üksmeelselt vastata.

Igal juhul oldi nüüd kohal ja marsiti koos Ameerika Ühendriikide noortega suurele lipuväljakule. Meie poiste ja tüdrukute imposantne 30-liikmeline kolonn kahe kaupa, gaid-skaut kõrvuti, jättis rivilõpus meeldiva mulje.

Ees Kanada vahtralehe, Kanada Eesti Sskautmaleva ja gaidide sini-must-valge lipp leinalooris nende maleva auvanema surma tähistamiseks,

millele järgnesid esindusüksuste juhid, gaidide ngdr. Ingrid Kütt ja skautide nskm. Endel Mell koos üksuste liikmetega.

Paraadi juhatas skj. Tarmo Pallop. Ühislaulu saatel kerkis kolme vardasse Eesti, Ühendriikide ja Kanada lipud. Laagrite avamiseks võtsid sõna gaidlaagri juht ngdr. Laine Yllö ja skautlaagri juht skm Harry Tarmo.

Isiklikult tervitasid Ameerika Eesti organisatsioonide esindajad, Kanada esindusüksuse nimel kõnelesid juhid, nskm. Endel Mell ja ngdr. Ingrid Kütt,

andes „Järvemetsa" laagri hoonetesse paigutamiseks raamitud ja kunstiliselt õnnestunud fotosid Kotkajärvelt, mida oli valmistanud Ülo Soots.

Kirjalikult oli Kanadast tervitanud skm. Heino Jõe.

Avamistseremoonia jooksul mälestati ka äsja Manalasse varisenud Kanada Eesti Gaidide Maleva auvanemat gdr. Liis Jusket ja USA Eesti Skautide ja Gaidide Sõprade Seltside Liidu esimeest Anton Männikut.

Juubelilaagris on 200 skautlikku noort, neist 36 Kanadast. Pühapäeval jätkus all-laagrite ehitamine. Teisipäeval oli ettenähtud päevane kanuuretk, millest võtavad osa kõik, väljaarvatud — hellakesed ja hundud.

Kolmapäeval oli hommikupoolne tegevus Kanada juhtkonna organiseerida, milleks tehti juba ettevalmistusi Torontos.

Suurlaager lõpeb pühapäeval, 17. augustil. Pärast lõpuparaadi lahkub Kanada esindusüksus tuldud viisil, ainult vastupidises järjekorras: autodega Newarki, õhuteel Buffalosse ja bussiga Torontosse.

Lakewoodi Eesti Mängud õnnestusid

Ema ja tütar tulid USA'st „kullakoormaga"

1.—3. augustil Lakewoodis peetud 32. Eesti Mängud õnnestusid hästi, vähene vihm sundis vaid laupäevaõhtuse valguspeo siseruumidesse. Osavõtjaid oli paari tuhande ümber, nende hulgas hästi palju lapsi ja noori. 32. Eesti Mängude aupatrooniks oli eesti spordiveteran Alfred Maasik, tervituse ütles Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides esimees J. Simonson. Praegu on Eesti Spordiliidu esimees dr. Ants Pallop.

Mängud algasid juba reedel korvpalli, veeremängu ja laskevõistlustega. Õhtul oli sealses Eesti Majas korraldatud tants noortele, millest paarsada osa võtsid.

Laupäeva hommikupoolikul toimusid ujumisvõistlused, osavõtjaid oli 15 noort, mõned neist päris pisikesed, noorim 4-aastane.

Kanada ja USA võistkondade vahelise teateujumise kompleksujumises võitis Kanada võistkond, koosseisus Chantal Kivi, Alana Kivi, Piret Kreem ja Mai Kreem;

USA võistkond võitis teatevõistluse vabaujumises. Üldiselt viidi ujumised kiiresti läbi. Masterite klassis olid ainsad Mai Kreem ja Piret Kreem.

Staadionil peeti kergejõustikuvõistlused masteritele, kus ainsaks kanadalaseks oli Mai Kreem; üldse oli naisi viis võistlejat. Mai Kreem saavutas kuldmedali kaugus- ja kolmikhüppes, kuulitõukes, kettaheites ja odaviskes. Kokku said Mai ja Piret Kreem 19 medalit.

Noorte kergejõustikust võttis osa väga palju noori jooksus, kaugushüppes ja pesapalliviskes.

Long Islandi laste suvekodust toodi bussitäis alla 8-aastaseid võistlejaid.

Osavõtt kergejõustikust oligi ilmselt kolmevanuseline: lapsed ja teismelised, vähe vahepealseid ja siis masterid.

Laupäeval kestsid võrkpallivõistlused kogu päeva, võistles 8 meesja 2 naiskonda. Meestest tuli võitjaks Toronto A meeskond, koosseisus Hillar Heine (kapten), Eric Pahapill, Karl Pahapill, Martin Toomes, Mehis Vahtra, Aaro Tõnis ja Taimo Ilves (ka treener). Naistest tuli võitjaks Toronto naiskond, koosseisus Lisa Vähi, Rita Paju, Vivian Pallandi, Juulia Lindau, Kersti Lüdig, Ingrid Jürman, Aime Ilves.

Auhindade üleandmisel tunnistati parimaks mees-võrkpalluriks Eric Pahapill ja Martin Toomes, naistest Lisa Vähi, ujujaist Chantal Kivi ja poistest Toomas Truman.

Laupäeval peeti veel lauatennise, male, bridzhi ja golfivõistlused. Masteritel oli kutsutud USA kohtunik, mis tagas, et rekordid on ametlikud. Võistluste korraldajad olid Toomas Sõrra ja Ülo Kuhi, kuna kaastegevad olid vanad spordiveteranid A. Skonberg ja R. Pals.

Õhtul oli ettenähtud valguspidu, kuid siis hakkas vihma sadama ja sundis peolised siseruumidesse. Seal esinesid Connecticuti rahvatantsijad „Jaanik" ja toimus seltskondlik osa.

Pühapäeval toimus rannapidu.

Tornaado eestlaste järve ääres

Esmaspäeval, 28. juulil andis raadio pidevalt hoiatusi raskete äikesehoogude ja võimalike tornaadode esinemiseks. Vahelduvate äikesehoogude järele, õhtul enne kella üheksat Moots Lake ääres, Muskokas, kus on ligi 15 eestlasel juba üle 25 aasta suvilad, esines eriti äge äikesehoog. Sellele järgnes tornaadolik mõneminutiline hävitus. Järve põhjakaldal murdis tornaado enesele 100-meetrilise tee endise R. Antiku ja E. Eerme suvilate vahele. Õnneks ei puudutanud see tuulekeeris kumbagi suvilat ega lisahooneid ja väljas pargitud sõidukeid. Tornaado laienes peasuunast kahele poole, H. Siimo ja A. Sepa ning R. Oole suvilate maa-aladele.

Järgmisel päeval aitasid kohaliku elektriettevõtte töölised ja naabrid puhastada ligi ühe kilomeetri pikkust sissesõiduteed ja elektriliini alust. Peale 9-tunnilist tööd mitmete mootorsaagidega taastati hädavajalik väljasõidutee ja elektriliinid 11 mehe tööjõuga. Endisel R. Antiku krundil murdus enam kui 50 puud, E. Eerme omal üle 30 puu, H. Siimol 15, A. Sepal 10 ja R. Oolol, teisel pool järve 15 puud. Väga palju puid langes risti üle sõidutee ja murdus metsas, mis kuulub riigile.

Tunnustus aktiivsele noorele

Eesti Põllumeeste Kogude Rootsi Esindus premeeris eesti noort

Rootsis asuv Eesti Põllumeeste Kogude Rootsi Esinduse juurde moodustatud Noorsoofondist on antud stipendiume (auhindu) eesti rahvuslikus tegevuses kiiduväärselt silmapaistvatele aktiivsetele eesti noortele. Fond saab sissetulekuid annetusist, korjandusist ja rendistest.

Eesti Põllumeeste Kogude Rootsi Esinduse Noorsoofondi statuudi põhjal moodustatud žürii otsustas EPL Noorsoofondi 1986. a. auhinna anda Maria Rohtlale tema rahvusliku aktiivsuse eest. Žüriisse kuulusid esimehena Rudolf Schmuul, Eesti Skautlikku Malevat Rootsis esindas Aino Miks, EPK Rootsi esindust Johan Haabma ja Loetta Sander, Mai Raud on kultuuriala esindaja ja szhürii sekretär. Stipendiumi andis pidulikult üle esimees Rudolf Schmuul.

Ühenduses Göteborgi Põllumeeste Kogu suvepäevaga Koitjärvel toimus tänavuse aasta stipendiumi (auhinna) üle andmine.

Stipendiumi saajaks oli Göteborgist Maria Rohtla, kes vaatamata oma noorusele on mitmeid aastaid olnud tegevuses eestluse edasi viimisel Göteborgis.

Juba algkooli esimeses klassis liitus Maria skautlusega, võttis osa möödunud suvel vabadusristlemisest Läänemerel. Tänavu võttis osa Heidelbergi laulupeost ja hiljem eesti gaid- ja skautijuhtide õppepäevadest Bad Godesbergis. Ta on tegev eestlaste lähiraadio juures Göteborgis ja tegeleb võimlemisega Göteborgi ESTO tüdrukute rühmas.

Noortejuhtide õnnestunud õppepäevad

Maailma-üritus Lääne-Saksamaal 29 osavõtjaga

Lääne-Saksamaal, Bad Godesbergis toimusid 27.—31. juulini ülemaailmsed eesti gaidi- ja skaudijuhtide õppepäevad. Majutus, toitlustamine ja õppe- ning seltskondlik tegevus toimus Annabergi lossis, endises mõisas, mis on ümber ehitatud üliõpilaste matkakoduks ja konverentsikeskuseks.

Annabergi sõideti Heidelbergis toimunud Saksamaa eestlaste laulupeolt. Üheksast referendist kolm ei saanud kohale ilmuda ja nende ettekanded esitati helilindilt. Isiklikult esinesid Ants Luik — Eesti skaudiliikumine ja välispoliitika, Susanna Tomson — Sega-abielude probleem, Hilja Kuutma — Etniliste skautlike noorte koostöö ja erinevused meie malevates eri maadel, Mai Raud — Meie kultuuripärand, Virge Hint — Rahvusvaheline tegevus skautluses ja Gustav Ilves — Edasi Eesti skautlus.

Heino Jõe helisalvestatud avaloeng käsitles meie Eesti skaudiliikumise ajalugu ja tulevikuprespektiive, Juhan Kokla — Eesti kirjasõna ja Vaike Lugus Eestluse taimelava.

Ühistel arutlustel ja lõkkeõhtutel

Kuulutamine
„VABA EESTLASES"
täidab oma eesmärgi!

Õppepäevade embleem

sulas õppepäevadest osavõtjate pere ühiseks tervikuks ja lahkus konstateerides, et taolisi õppepäevi tuleb korraldada ka tulevikus. Õppepäevlased ööbisid üliõpilastubades ja nautisid Annabergi väga head toitlustamist. Peale peagaid Hilja Kuutma võtsid õppepäevadest osa gaidijuhid Ingrid Kütt ja Ellen Valter ning skaudijuht Andres Loorits. Hilja Kuutma külastas pärast õppepäevi eesti skautlike noorte „Metsapõue" laagrit Metsakodus, Ingrid Kütt ja Ellen Valter lendasid kohe tagasi Kanadasse, Andres Loorits läks mõneks nädalaks Saksamaale matkama.

Tänuavaldus

Kalev-Estienne tänab Vancouveri Eesti Kirikufondi ja selle esimeest hr. Rudolf Olljumi ja perekonda vastuvõtu eest, mis tegi meie reisi õnnestunuks ja meeldejäävaks. **Kalev-Estienne**

Nr. 60

MEIE KA

Ja ma nägin uut taevast ja uu

ARMA

KAR
LUD
ENN
JUTA

MEIE ARMAST

ELI

Kallist seltsiliiget
kaugesõidukapten
EVARD SERGO't
mälestab
HIIDLASTE SELTS

MEIE KALLIST EMA, VANAEMA JA VANA-VANAEMA

MARIE LUIK'e

neiuna Tammur

sündinud 18. detsembril 1892 Otepääl
surnud 8. augustil 1986 Montrealis

mälestavad sügavas leinas

tütar LINDA ODER
tütretütar MALLE perega
tütrepoeg REIN perega

Ja ma nägin uut taevast ja uut maad . . .

ARMAST

ENN TUNDO't

mälestavad sügavas leinas

KARL ja ENDA AUN
LUDVIG ja ASTA GLAASER
ENN GLAASER
JUTA JUURAND
PRIIDU JUURAND
FLERETTE KÄGU
BERNHARD ja ILSE RÄTSEP
TEODOR ja CHARLOTTE TONDI

MEIE ARMAST

ELITA JOHANNA VAHTRA't

neiuna Siirak

sündinud 17. jaanuaril 1915 Eestis
surnud 10. augustil 1986 Torontos

mälestavad valusas leinas

abikaasa KARL
poeg ANDRUS
SUGULASED Eestis ja Austraalias

Kallist seltsiliiget

kaugesõidukapten

EVARD SERGO't

mälestab

HIIDLASTE SELTS

Ootamatult lahkunud onutütart

MARIE KUBJA't

mälestavad

ELMAR KOPLIMÄE perega
JOHANNES KOPLIMÄE perega
ELLA TOOMUS perega

Leinas mälestame kallist

MARIE KUBJA't

ja avaldame kaastunnet lastele perekondadega
ema kaotuse puhul

LEO ja BERTHA
ALIIDE
TOONI

Lugupeetud seltsi liiget

LIIS JUSKE't

mälestab kurbuses

TORONTO EESTI SELTS

Leiname oma kauaaegset sõpra

dr. OIVO SILDVEE'd

ELMAR ja LEIDA TAMPÕLD perekonnaga

Kanada tööliskongress:

Kanada saatku üksused Lõuna-Aafrika piirile

OTTAWA — Canadian Labor Congress avaldas soovi, et peaminister Brian Mulroney annaks Briti Maailmariigile (Commonwealth) idee rahupidamise üksuste saatmiseks Lõuna-Aafrika Vabariigi piirile vältimaks Lõuna-Aafrika pommitamisi ja sõjaväelisi atakke naabrite vastu. CLC nõuab totaalseid sanktsioone, nagu oli mõni aasta tagasi tehtud Kalifornia viinamarjade vastu (mis siiski polnud tõhusad).

Kartulimardikas kodumaa põldudel

Põlva, Valga, Viljandi, Pärnu, Harju, Tartu ja Rapla rajoonis on nii majandite kui ka individuaalaiapidajate põldudelt leitud kartulimardikaid. Taimekaitsejaama juhataja L. Koitjärv andis korralduse et kõigil, nii majandite agronoomidel kui ka individuaalaiapidajatel tuleb jälgida hoolikalt kartulipõlde ja mardika avastamisel teatada sellest viivitamatult rajooni taimekaitse inspektorile ja taimete garantii inspektorile tõrje organiseerimiseks. Kui majanditel on mitmesuguseid tõrjekemikaale, siis individuaalaiapidajatel tuleb mardikas avastamisel ära korjata ja hävitada.

Vabadusvõitlejate Päev Stokholmis 20. septembril

Laupäeval, 20. septembril 1986 tähistatakse Stokholmis Eesti Vabadusvõitlejate Päeva kontsertaktusega, protestimeeleavaldusega ning Abistamiskeskuse üldkoosolekuga.

EV Päeva puhul toimub kell 09.00—12.30 Stokholmi kesklinna käidavamates kohtades Eesti poliitvangidele ja nende perekondadele pühendatud ning okupeeritud kodumaa praegust olukorda valgustavate rootsikeelsete lendlehtede väljajagamine.

EVV Abistamiskeskuse üldkoosolek peetakse Stokholmi Eesti Majas algusega kell 10.00 põhikirjakohase päevakorraga.

EV Päevale, eriti aga Eesti vabadusvõitlejate kannatavaile perekondadele pühendatud kontsertaktus toimub algusega kell 13.00 Stokholmis, Suurturul asuva kontserthoone väikses saalis. Aktuse peakõnelejaks on palutud baltlaste tulihingeline sõber, Euroopa-parlamendi liige Otto von Habsburg Saksamalt. Aktusel esinevad lühemate sõnavõttudega Rootsi erakondade ning Norra, Soome ja Taani Helsingi komiteede esindajad. Soome Helsingi-komitee korraldab EV Päeva puhul eriekskursiooni Stokholmi. Aktuse muusikaline osa on selgumisel. Aktusega seoses esineb Abistamiskeskus vastavate väljapanekute ja müügilauaga.

Kell 16.00 järgneb N. Liidu suursaatkonna juures protestimeeleavaldus Eesti poliitvangide vabastamisapelli esitamisega. Demonstratsioonist osavõtjaile jagatakse välja sini-must-valgeid rahvuslippe, vastavate losoungitega plakateid jne. Soomlased võtavad meeleavaldusest osa oma rahvuslipu all.

EV Päev lõpeb kell 19.00 Abistamiskeskuse poolt Skandinaavia Helsingikomiteed esindajaile ja peakõnelejaile korraldatud vastuvõtuga.

Eestlased! Varuge laupäev, 20. september 1986 ikkes olevale kodumaale ja seal kannatavale, iseseisvuse eest jätkuvalt võitlevale rahvale. Näitame, et me pole unustanud kodumaiseid vabadusvõitlejaid ja nende perekondi.

Nr. 60

vati suvekuumuses

Kraadiklaas näitas 30 Kana-kraadi, kui avati Ameerika gaidide juubelilaager „Jär-

nada lipud. Laagrite avamiseks võtsid sõna gaidlaagri juht ngdr. Laine Yllö ja skautlaagri juht skm Harry Tarmo.

Isiklikult tervitasid Ameerika Eesti organisatsioonide esindajad, Kanada esindusüksuse nimel kõnesid juhid, nskm. Endel Mell ja ngdr. Ingrid Kütt,

andes „Järvemetsa" laagri hoonetesse paigutamiseks raamitud ja kunstiliselt õnnestunud fotosid Kotkajärvelt, mida oli valmistanud Ulo Soots.

Kirjalikult oli Kanadast tervitanud skm. Heino Jõe.

Avamistseremoonia jooksul mäestati ka äsja Manalasse varisenud Kanada Eesti Gaidide Maleva auvanemat gdr. Liis Jusket ja USA Eesti Skautide ja Gaidide Sõprade Seltside Liidu esimeest Anton Männikut.

Juubelilaagris on 200 skautlikku noort, neist 36 Kanadast. Pühapäeval jätkus all-laagrite ehitamine. Teisipäeval oli ettenähtud päevane kanuuretk, millest võtavad osa kõik, väljaarvatud — hellakesed ja nundud.

Kolmapäeval oli hommikupoolne tegevus Kanada juhtkonna organiseerida, milleks tehti juba ettevalmistusi Torontos.

Suurlaager lõpeb pühapäeval, 17. augustil. Pärast lõpuparaadi lahkub Kanada esindusüksus tuldud viisil, ainult vastupidises järjekorras: autodega Newarki, õhuteel Buffalosse ja bussiga Torontosse.

---

tunud õppepäevad

aksamaal 29

Godesbergis toimusid 27.— i gaidi- ja skaudijuhtide õpnine ja õppe- ning seltskondi lossis, endises mõisas, mis matkakoduks ja konverent-

EESTI SKAUTLUS 40 AASTAT VÕÕRSIL
EDASI EESTI SKAUTLUS

Õppepäevade embleem

ulas õppepäevadest osavõtjate pere ühiseks tervikuks ja lahkus konstateerides, et taolisi õppepäevi tuleb korraldada ka tulevikus. Õppepäevlased ööbisid üliõpilastubades ja nautisid Annabergi väga head toitlustamist. Peale peagaid Hilja Kuutma võtsid õppepäevadest osa gaidijuhid Ingrid Kütt ja Ellen Valter ning skaudijuht Andres Loorits. Hilja Kuutma külastas pärast õppepäevi eesti skautlike noorte „Metsapõue" laagrit Metsakodus, Ingrid Kütt ja Ellen Valter lendasid kohe tagasi Kanadasse, Andres Loorits läks mõneks nädalaks Saksamaale matkama.

Tänuavaldus

Kalev-Estienne tänab Vancouveri Eesti Kirikufondi ja selle esimeest hr. Rudolf Olljumi ja perekonda vastuvõtu eest, mis tegi meie reisi õnnestunuks ja meeldejäävaks. **Kalev-Estienne**

LEINAS MÄLESTAME

MILA LEPIK'ut

ja avaldame sügavat kaastunnet PEETRILE ja CAROLINELE abikaasa ja ema kaotuse puhul

KINGISSEPAD

Armast vilistlast

GUSTAV PALOOTS'a

sündinud 24. märtsil 1904 Kasaritsal
surnud 2. augustil 1986 Torontos

mälestab leinas

KORPORATSIOON ROTALIA

Kaastundega HILMALE tema abikaasa

ALFRED LILLEORG'u

surma puhul

Akadeemiline tütar

INNA PUUSEPP LIGHTSTONE

Lugupeetud korporatsioon Rotalia vilistlast

GUSTAV PALOOTS'a

mälestab leinas

EESTI KORPORATSIOONIDE LIIT

Leiname kurbuses head sõpra

ALFRED LILLEORG'u

ja avaldame sügavat kaastunnet abikaasa HILMALE

FRIDA ja ERICH

Lahkus igavesele rahulé

AGRONOOM

GUSTAV PALOOTS

sündinud 24. märtsil 1904 Võrumaal
surnud 2. augustil 1986 Torontos

Mälestab

EESTI AGRONOOMIDE KOONDIS KANADAS

Lugupeetud lektorit

agr. GUSTAV PALOOTS'a

mälestab leinas

TORONTO EESTI AIANDUSKLUBI

Kallist kaasmaalast sõpra

GUSTAV PALOOTS'a

mälestavad leinas

E. ARRO
E. ja H. ARUJA
E. JOASAARE
M. ja L. JOASAARE
L. ja M. JÄNES
H. KUKKUR
Õ. ja E. KURIS
A. ja S. LEPSON
J. ja L. LÄTE
E. ja L. MALDRE
H. ja V. MANDEL
O. ja S. RISTMÄE
E. TOIGER
T. ja I. TOOMES

Armast

GUSTAV PALOOTS'a

mälestab kurbuses

EHATARE pere

KIRIKUD

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS

383 Jarvis St., Toronto,
Ont. M5B 2C7
Õpetaja Udo Petersoo
3714 Beechollow Cr.
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühap., 17. aug. kell 5 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Teenib õp. Albert Roost.

Pühapäeval, 24. aug., kell 5 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 31. aug. pika nädalalõpu tõttu JUMALATEENISTUST ei ole.

Pühapäeval, 7. septembril SURNUAIA JUMALATEENISTUS Mt. Pleasant kalmistul kell 3 p.l. ja York kalmistul kivialtari juures kell 5 p.l. Muusikalises osas „Estonia" orkester.

Õpetaja suvised kõnetunnid neljapäeviti kella 6—8 p.l.

Kiriku kantselei on avatud neljapäeviti kella 2—6 p.l.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS

Kirik: Redeemer Luteri kirik
(Bloor ja Indian Rd.)

Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel. 483-2478 ja 1-527-0410

Pühap., 24. augustil kell 11.00 JUMALATEENISTUS Hõbe talus (Hwy 48 ja Royal Beach Rd.)

Koguduse õpetaja viibib puhkusel 8.—22. augustini. Vajaduse juhul asendavad õpetajad U. Petersoo ja O. Gnadenteich.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS

21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur,
72 Appleby Cres.
Markham, Ont. L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 17. aug. kell 11 homm. ingliskeelne JUMALATEENISTUS, kõneleb Toomas Rüdmik.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS, kõneleb Aldor Laur, laulavad „Laurid". (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.)

Teisip., 19. aug. kell 11 homm. pensionäride ja vabade palvekoosolek.

Laup., 23. aug. kell 4 p.l. VABAÕHU-JUMALATEENISTUS Hõbe talus Royal Beachis. Teenivad Aldor ja Allan Laur. Laulavad „Laurid".

Pühap., 24. aug. kell 11 homm. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Kevin Hurford.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Aldor ja Allan Laur. Laulavad „Laurid" (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.)

Kell 7 õ. JUMALATEENISTUS EHATARES. Sõnas ja laulus teenivad „Laurid".

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd. Toronto
Ont. M4P 2L1

Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Tel. kiriku kantseleis 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387,
kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 17. augustil kell 11 homm. Teenib õp. A. Taul.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 24. augustil kell 11 homm. Teenib õp. A. Taul.

Õp. Heinsoo on puhkusel 13. augustist 3. septembrini.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30—12 hommikul ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul. Muul ajal telefoni teel.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.—6 õ. ja neljapäeviti kl. 12—3 päeval.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS

562 Jones Ave., Toronto, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.
Toronto, Ont. M4K 1V5
Tel. 463-6223

Pühapäeval, 17. aug. kell 10 homm. JUMALATEENISTUS misjoni tähistamisega. Teenivad H. Promm ja E. Saraoja. Kohvilaud.

Kolmapäeval, 30. aug. kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 24. aug. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Teenib E. Saraoja.

Kolmapäeval, 27. aug. kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 31. aug. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Teenib A. Ehasoo.

Kolmapäeval, 3. sept. kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 7. sept. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS Issanda lauaga. Teenib E. Saraoja.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
36 Bards Walkway,
Willowdale, Ont. M2J 4T9
Tel. 499-6488

„VABADUSE KUULUTUSE"
raadiosaated igal pühapäeval kell 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 17. aug. kell 11.00 homm. JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid.

Kell 6.00 õ. VÄLISMISJONIÕHTU. Kõneleb Fred Peipman Uus-Gineast, solist J. Medri.

ESIMENE EESTI EV. LUTH. KOGUDUS HAMILTONIS

Kirik: 18 Victoria Ave. S.
Hamilton, Ont. L8N 2S6
Õpetaja T. Nõmmik,
3 Mapleside Ave. Hamilton, Ont.
L8P 3Y4, tel. 527-0410

Pühap., 24. aug. kell 17.00 JUMALATEENISTUS Hamiltoni kirikus.

Koguduse õpetaja viibib puhkusel 8.—22. augustini. Vajaduse korral asendavad teda õp. U. Petersoo ja õp. O. Gnadenteich.

EELK PEETRI KOGUDUS VANCOUVERIS

kirik ja kantselei
6520 Oak St. (49. ja Oak St. nurgal)
Õp. Thomas Vaga
kantselei 263-1802,
kirikus 263-4527

JUMALATEENISTUSED pühapäeviti kell 10. 30.

Kinkige sünnipäevaks

„VABA EESTLANE"

UNUSTAMATA HEAD

Oled jäädvustanud mälest
mis ei unune iial.

„Õnnis on see, kelle Sina
Laul

SÜDAMLIK KAASTUN

IGAVESELE UNELE L

„Nii ajaratas ringi käind,

UNUSTAMATA HEAD SÕPRA JA ARMAST RISTIISA

ENN TUNDO't

mälestavad kurbuses

ARNOLD ja LAINE ELJAS
ristitütar EHA KAI perega
MAI-REET abikaasaga

Kallist abikaasat, isa ja vanaisa

ENN TUNDO't

sündinud 22. veebruaril 1904 Virumaal
surnud 6. augustil 1986 Kitcheneris

mälestavad sügavas leinas

abikaasa ENE
poeg MATT perekonnaga
tütar MEEDI perekonnaga
ÕDE ja VEND Eestis

ARMAST VANAONU JA SUGULAST

GUSTAV PALOOTS'a

mälestavad vaikses leinas

EHA ja VÄINO EINOLA
ELFRIDE ja LEMBIT KUUSK perekonnaga
LEIDA PALO
LEONIDA ja THEODOR ADAMTAU

Oled jäädvustanud mälestusi ilusaid,
mis ei unune iial.

ARMAST

GUSTAV PALOOTS'a

mälestavad

„Õnnis on see, kelle Sina valid!"
Laul 65:5

VARJU REIO
ALBERT PARRAS

SÜDAMLIK KAASTUNNE JENNYLE TEMA ABIKAASA

GUSTAV PALOOTS'a

surma puhul

MEETA LAINURM
IDA LILLIOJA
ELSS MALM
AILI MUSTING
MARIE PROOS
EMILIE PÕLD

IGAVESELE UNELE LAHKUS

ARNOLD KRUUS

* 8. juunil 1905 Tuhalas
† 1. juulil 1986 Tallinnas

Leinavad

LINDA
pojad JAAN ja PEETER
SUGULASED Kanadas, Rootsis ja Eestis

„Nii ajaratas ringi käind, . . ."

Murray E. Newbigging
ltd.

Matusebüroo

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director

733 Mount Pleasant Rd., Toronto, Ont. M4S 2N4
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

ARSTID

DR. S. BROGOWSKI
OPTOMETRIST (OPTIK)

Tel. 531-4251

412 RONCESVALLES AVE.
AT HOWARD PARK

Leinateateid

Eestis suri 2. juunil Henriette Andevei-Parve, sündinud 1897 Eestis.

Eestis suri Ilmar Jaurik.

Eestis suri Siina Vis-Ilover.

Eestis suri Salme Pada.

USA-s Minnesotas suri 9. juunil Emilie Kana Usin, sündinud 1894 Võrumaal.

USA-s Baltimores suri 9. juunil Emma Kalviste, sündinud 29. septembril 1908 Rakveres.

USA-s suri 13. juunil Veronika Redi.

VABA EESTLANE

kaks korda nädalas

	Makseb Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$57.—	$77.—
Poolaastas	$32.—	$42.—
Veerandaastas	$17.—	$22.—

TELLIMINE I KLASSI POSTIGA (kiripostiga):

KANADAS:

aastas	$62.—	pluss saatekulu $45.—,	kokku $107.—
poolaastas	$34.—	pluss saatekulu $23.—,	kokku $57.—
veerandaastas	$18.—	pluss saatekulu $11.50,	kokku $29.50

USA-s:

aastas	$62.—	pluss saatekulu $49.—,	kokku $111.—
poolaastas	$34.—	pluss saatekulu $25.—,	kokku $59.—
veerandaastas	$18.—	pluss saatekulu $13.—,	kokku $31.—

VÄLJASPOOL KANADAT LENNUPOSTIGA:
Aastas $136.—, poolaastas $72.— ja veerandaastas $38.—
Aadressi muudatus $1.—. Üksiknumbri hind 70 senti

Pangatshekk või rahakaart kirjutada
FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

Tellimine saata:

VABA EESTLANE
1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavaline / kiripostiga alates .....
..... 19..... Tellimise katteks lisan $..... ainjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

.....

.....

.....

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — kolmapäeval ja reedel

Kolmapäeval, 13. augustil 1986 — Wednesday, August 13, 1986

RISTSÕNA NR. 1302

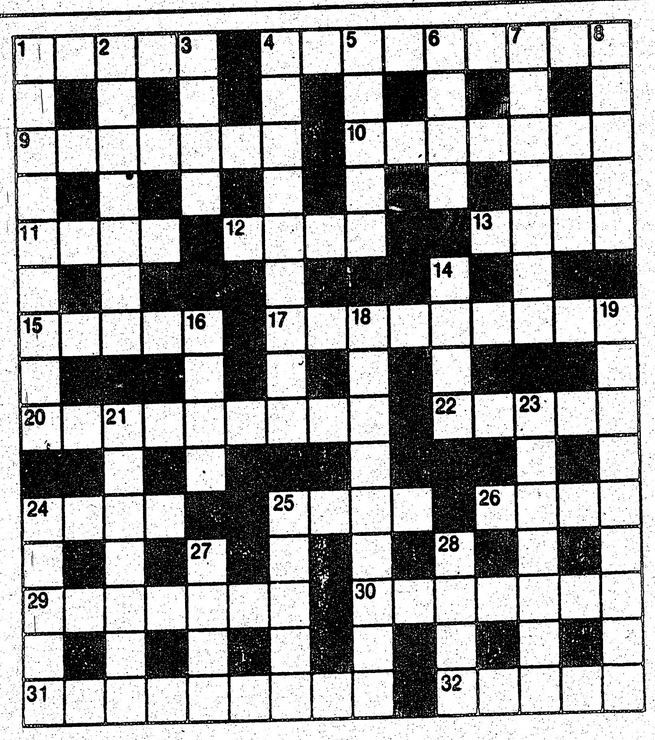

Põikread: 1. Teos maailmakirjandusest, samanimeline populaarne ooper, 4. Kaks saart Soome lahes (Suur ja Väike), 9. Tõttama, 10. Seda on meile Eesti, 11. Mehenimi ja jõgi Itaalias, 12. Tuntud Kanada eestlane, 13. Ese voodis, 15. Prantsuse riigimees — reetur, hukatud koostöö pärast sakslastega, 17. Riik Euroopas, 20. Eesti luuletaja (1875—1934), eesnimi ja nimi, 22. Armuand, 24. Ehitusmaterjal, 25. Puhastusvahend, 26. Kuulsa lauljatari Sacki eesnimi, 29. Element, gaas, 30. Saar Vahemeres, Napoleoni sünnikoht, 31. Kardetav, ohtlik, 32. . . . laulik — A. Adsoni hüüdnimi.

Püstread: 1. Vormiline, 2. Vene päritoluga filmi- ja televisioonitäht, 3. Vana mees, 4. Mõnikord Tartu kohta tarvitatud nimi, 5. Tulelõkkejäänused, 6. Peiduurgas, 7. Kõige armsam, 8. Koht Tartu juures, kus asus Eesti Rahva Muuseum, 14. Metall, 16. Pehme, lodev peakate, 18. Veider, kentsakas, 19. Sajand, 21. Suursugusus, noobel käitumine, 23. Valuvaigistav ja narkootiline aine, 24. Paljude populaarsete operettide autor, 25. Riidesort, 27. Kitsas tükk, 28. Vana-Kreeka armastusjumal.

RISTSÕNA NR. 1301 LAHENDUS

Põikread: 1. Opel, 4. Kark, 7. Võti, 8. Oja, 9. Iela, 11. Simo, 13. Unts, 15. Ige, 17. Madonna, 19. Pan, 21. Silt, 23. Nurin, 24. Kose, 25. Lõo, 27. Ses, 28. Voo, 29. Kaarna, 32. Lammas, 34. Veri, 35. Kera, 36. Praaga, 39. Ainsus, 42. Ina, 43. Med, 45. Ado, 46. Kand, 48. Murre, 50. Oodo, 52. Kae, 53. Rauaaeg, 55. Lot, 56. Kuis, 57. Alev, 59. Eden, 60. Arm, 61. Rakk, 62. Loid, 63. Avan.

Püstread: 1. Ots, 2. Piim, 3. Loodus, 4. Kaunis, 5. Rita, 6. Kes, 7. Vägi, 10, Ahas, 12. Man, 14. Nnn, 15. Isak, 16. Ella, 18. Orel, 19. Poom, 20. Neus, 22. Tõrvand, 24. Komando, 26. Onega, 28. Varia, 30. Aar, 31. Ara, 32. Lea, 33. Aru, 36. Pekk, 37. Aine, 38. Tera, 40. Sool, 41. Soot, 43. Muusad, 44. Draama, 47. Aade, 48. Mai, 49. Eel, 51. Dokk, 53. Runo, 54. Gera, 56. Kel, 58. Van.

Otsime

LAPSEHOIDJAT

Helistada tel. 769-8436 või 759-1920

Sündmuste kalender

- **Laup., 16. ja pühap., 17. augustil E. Ohvitseride Kogu Kanadas suvepäev kapt. A. Luige talus.**
- **Teisipäeval, 19. augustil kell 7.30 õ. Tartu Instituudis prof. R. Taagepera loeng „Gorbatshovi aegsed Balti riigid".**
- **Laupäeval, 23. augustil kell 2 p.l. Musta Lindi Päeva protestidemonstratsioon Toronto Raekoja ees.**
- **Pühapäeval, 24. augustil kell 2 p.l. harjumaalaste aiapidu Jõekäärul.**

Teade EMK laevasõidust osavõtjaile

Eesti Majandusklubi Kanadas teatab, et laevasõit „Sunset Cruise" on edasi lükatud 8. septembrile, kuna mootorjaht „Corniche" ei jõua Torontosse laevatehasest enne 14. augustit, mil laevasõit pidi toimuma.

Kuna saadaval on veel 20 kohta, on nendel liikmetel ja külalistel, kellele 14. august ei sobinud, võimalus osa võtta.

Kreml soovib eriläbirääkimisi Inglismaaga

MOSKVA — Kreml on valmis eriläbirääkimisteks kokkuleppe saavutamiseks Londoniga, ütles N. Liidu juht Mihhail Gorbatshov inglise poliitikule, kui see Moskvat külastas. Kui Inglismaa ametlikult otsustab eemaldada tuumarelvad oma pinnalt, siis olevat N. Liit valmis oma tuumarelvade potentsiaali vähendama.

Musta Lindi Päev Montrealis

Musta Lindi Päeva organiseerimine Montrealis on täies hoos. Mitmed rahvused ja organisatsioonid võtavad suur huvi ja innuga osa. Pooldajate hulgas on lätlased, leedulased, ungarlased, poolakad, ukrainlased, bulgaarlased, rumeenlased, tshehhoslovaklased, ja muidugi ka eestlased.

Komitee esinaiseks on valitud Katrin Heyduck. Ka teised eesti organisatsioonid töötavad suure hoolega. Mitmed eestlased on ka komitee liikmed: Richard Leitham — Montreali Eesti Seltsi esimees, Malle Martens — Montreali Eesti Seltsi sekretär ja laekur, Ylo Ojamaa — Montreali Võitlejate Ühingu esimees, Peeter Möldre — Balti Liidu president, dr. Martin Puhvel ja Peeter Altosaar — EKN'u liikmed.

Praeguses kavas on ettenähtud kogunemine 23. augustil kell 11.30 homm. Dominion Square'is, kohe Montreali südalinnas. Peale lühikest eeskava on plaanitsetud paraad läbi linna N. Liidu konsulaadi ette. Kuigi organiseerimine mängib suurt osa, Musta Lindi Päev ei õnnestu ilma rahvarohke osavõtuta. Tahaksime iga Montreali ja Quebec'i eestlasele südame peale panna, et nad tuleks välja 23. augustil. Hoiame kokku ja näitame, et eesti rahvas raudeesriide taga ei ole mitte ära unustatud! Näeme 23. augustil, kell 11.30 hommikul, Dominion Square'il.

Musta Lindi Päeva Komitee Montrealis

USA salajane lennuk hukkus

EDWARDS AIR FORCE BASE — USA sõjalennuk langes alla Sequoia National Forest'i kohal. Lendur sai surma. Valitsus pani maksma eriti erakorralise uudiste avaldamise keelu õnnetuse üle. Kinnitamata teated ütlevad, et võitluslennuk oli olnud varustatud ülisalajase „stealth" tehnoloogiaga, mis teeb lennuki radari poolt avastamatuks. Lennuki allalangemise piirkond tehti „riikliku julgeoleku piirkonnaks". See on järjekordne ebaõnnestumine USA tippsalajaste lendudega.

Vanaema mõisteti surma narkootika müügi pärast

KUALA LUMPUR — 68-aastane Malaisia vanaema mõisteti Kuala Lumpuri kohtus surma kuna ta oli müünud morfiini. Ta on vanuselt teine naine, kes Malaisias surma on mõistetud. Sealsed seadused on nii karmid, et hiljuti isegi kaks läänemaailmlast surma mõisteti ja hukati.

Liikluseksimuste trahvide tasumata jätmine põhjustab juhiloa kaotamise

Üle 74.000 Ontario autojuhi kaotasid eelmisel aastal oma sõiduloa, kuna nad polnud tasunud liikluseeskirjade vastu tehtud eksimuste trahvisummasid. 1984. a. oli see arv 55.694. Ajutise äravõtmise võivad põhjustada eksimused nagu liiga kiire sõit, liikluspöörete tegemine, ohutusvööde mittekandmine, signaalide mittenäitamine, keeldumine teistele teed andmast, vale poolel või ühesuunalisel tänaval sõitmine, läbi STOP-märgi või punaste tulede sõitmine.

Augustikuu VÄLJAMÜÜK

SÄÄSTKE 20–30%

Kasutage augustikuu säästuvõimalusi esmaklassiliste kasukate ostmisel. Meie väljamüük on üldine ja kehtib ka uute sügismodellide osas. Tulge meie jahedasse ärisse ja valige endale uus kasukas või mõni muu karusnahkese kiirustamata — ja tõesti säästke.

- 10% sissemaks kuni sügiseni
- Tasuta monogramm
- Tasuta külmutusruumis hoidmine.

Kui te ei tunne karusnahku, tundke oma köösnerit.

FURS by FINN

Master Furriers since 1960

191 Eglinton Ave. E. – 488-1701
Just West of Mt. Pleasant Rd.

Open daily to 6 —
Thurs to 7 — Sat to 5

Rahvusvaheline . . .

(Algus lk. 1)

ja ettevalmistused kulgevad sujuvalt. Järgmise aasta demonstratsioonid peaksid olema veelgi suuremad ja laiaulatuslikumad," ütles Somerville.

Dr. Linards Lukss, komitee sekretär, seletas, et „TV reklaame näidatakse sihiga selgitada kanadalastele raudeesriidetaguste rahvaste karmi saatust. Kanada etnilised ühiskonnad, kes pärinevad neilt mailt teavad, mis kommunism tähendab, ent me peame seda ka selgitama oma kanadalastest sõpradele ja kodanikele. Me loodame seda saavutada nende reklaamide abil."

Kanada Musta Lindi Päeva Komitee õhutab kanadalasi osa võtma demonstratsioonidest ja kandma musta linti 23. augustil, näitamaks sadadele miljonitele raudeesriide taga, et neid pole unustatud.

Alljärgnev on kirja tekst, mis saadeti kulleriga N. Liidu saadikule Kanadas.

☆

Saadik Rodinov
N. Liidu saatkond
285 Charlotte Street
Ottawa

1. august 1986. a.

Härra saadik,

Kanada Musta Lindi Päeva Komitee korraldusel võtavad Austraalia, Inglise, Prantsuse, Rootsi, Ameerika Ühendriikide ja Kanada kodanikud osa demonstratsioonidest meenutamaks 23. augustil Natsi-Saksamaa ja N. Liidu vahelise lepingu sõlmimist samal päeval 1939. a.

Me õhutame teid märkimaks taolist esmakordset ettevõtet kontakti võtmisega oma valitsusega ja soovitada:

1. Ametlikult tühistada Natsi-Saksamaa ja N. Liidu sõprusleping (võib märkida, et hr. Molotov viibib veel elavate kirjas ja see oleks eriti sobiv, kui tema viiks läbi selle pakti tühistamise N. Liidu nimel).

2. Täita Jaltas antud lubadusi härradele Churchillile ja Rooseveltile: lubada vabu ja demokraatlikke valimisi Ida-Euroopas.

Neid lubadusi täites teie süvendate lääneriikide usaldust N. Liidu vastu ja tekitate veendumuse, et rahu on võimalik saavutada lepingute kaudu. Arvestades hr. Gorbatshovi korduvaid deklaratsioone rahu ja detente toetamiseks, me loodame, et te astute ülalkirjeldatud sammud alustamaks sellega ida ja lääne vaheliste suhete normaliseerimist.

Lisame sellel kirjale videolindi kahest televisiooni reklaamist, mida näidatakse kogu Kanada ulatuses enne Rahvusvahelist Musta Lindi Päeva. Samuti lisame voldiku, milles on seda sündmust lähemalt kirjeldavat informatsiooni.

Kui te leiate, et lisatud materjalis esitatud andmed on valed või ebaõiglased, siis oleme meelsasti nõus kuulama teie seisukohti.

Jäädes ootama teie vastust,

Teie

Markus Hess
Rahvusvahelise Musta Lindi Päeva Komitee esimees.

Kinkige sünnipäevaks „VABA EESTLANE"